GAZETA POMORSKA

10 GR.

Nr. 106 ABC — Poniedziałek, 8 maja 1939 — Rok 2

Akcja pokojowa Stolicy Apostolskiej

Sytuacja powoli się wyjaśnia. Bądźmy lepszej myśli. Pokój wisi.. na włosku. Wygląda na to, że oddalamy się narazie od.. wojny.

Po mowie kanclerza i po odpowiedzi ministra Becka, Niemcy z ataku przeszli do samoobrony. Wskazywałby na to minorowy ton prasy totalnej, która otrzyma ła rozkaz osłabić kampanię w stosunku do Polski.

Jak to się stało? Bardzo prosto. Dyktator Włoch oblewa zimnym prysznicem zbyt gorące zapały Niemiec. I dyktatorowi Mussoliniemu sprzykrzyła się rola szczypiec, które wyciągają z ognia międzynarodowych konfliktów kasztany zysków dla Trzeciego Reichu.

POKOJO A AKCJA WATYKANU

Prasa włoska, ocenia mowę ministra Becka powściągliwie. Pisze, zerkając jeszcze ku Berlinowi, ale wysnuwa wniosek, że zarówno Warszawa, jak Berlin nie zatrzasnęły drzwi za sobą, ergo konkluduje prasa włoska, rozmowy są możliwe i należałoby sobie życzyć, ażeby doszły do skutku, co doprowadzić by mogło do pokojowego rozwiązania konfliktu.

To zdanie jest znamienne, mówi ono bowiem wyraźnie, że Włochom do wojny się nie spieszy.

A Niemcy bez Mussoliniego wojny nie rozpoczną, to jasne jak dwa razy dwa cztery.

Takie są sugestie i nadzieje Rzymu.

Włosi więc nie są zadowoleni z niemieckiej polityki nacisku na Polskę.

I właśnie w tej chwili, gdy piszemy te słowa czytamy ciekawą depeszę, według której Ojciec św. podejmuje w drodze dyplomatycznej zabiegi o uspokojenie Europy.

Nuncjusz papieski był przyjęty przez kanclerza Hitlera w Berchtesgaden i rozmawiał z nim całą godzinę. Również nuncjusz papieski w Paryżu był przyjęty przez min Bonneta.

Sam fakt, że dyktator Niemiec rozmawiał znuncjuszem papieskim godzinę daje dużo do myślenia. (— ski).

Nuncjusz papieski u Hitlera

BERLIN. Kanclerz Hitler przyjął w Berchtesgaden na godzinnej audiencji nuncjusza apostolskiego Orseni'go. Po audiencji nuncjusz powrócił niezwłocznie do Berlina samolotem, oddanym do jego dyspozycji przez rząd niemiecki. Berlińskie koła dyplomatyczne sądzą, że chodziło tu o pożegnalną wizytę, ponieważ nuncjusz Orseni ma wkrótce opuścić swoje stanowisko.

Zawieszenie działalności teatru niemieckiego w Bydgoszczy

Starostwo bydgoskie zawiesiło działalność miejscowego teatru niemieckiego. Powyższe zarządzenie wydano z uwagi na bezpieczeństwo i porządek publiczny, w związku z wzburzeniem opinii publicznej, z powodu napaści bojówek niemieckich na artystów teatru katowickiego, na Śląsku Opolskim.

„Deutschfeindliches Blatt"

W ub. sobotę niemieckie radio zaszczyciło nasze pismo specjalną wzmianką, nazywając nas „deutschfeindliches Blatt" (pismem antyniemieckim). Dziękujemy za wyróżnienie.

Robotnicy polscy — armii

„Raz napadnięci - potrafimy odeprzeć i zniszczyć wroga"

— wołał szef sztabu OZN na wielkiej manifestacji robotniczej w Warszawie

WARSZAWA. Wczoraj odbyła się w Warszawie wielka ogólno-krajowa manifestacja Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych (Z. P. Z. Z.) pod hasłem: „Robotnicy polscy — Armii". **Na manifestację tę przybyło z całej Polski około 15 tys. delegatów robotniczych.**

Uroczystość rozpoczęła się o godz. 10 rano nabożeństwem polowym na Placu Marszałka Piłsudskiego. Na nabożeństwo przybyli: dowódca O. K. gen. Trojanowski, gen. Bończa-Uzdowski, szef sztabu OZN płk. dypl. Wenda, prezes Z. P. Z. Z. sen. Tomaszkiewicz, kierownik oddziału propagandy O. Z. N. poseł Żeńczykowski i wielu innych.

Z obu stron ołtarza ustawiły się poczty sztandarowe w liczbie 104. Z prawej strony ustawiła się kompania honorowa wojska. na przeciwko której znajdowało się 7 ciężkich karabinów maszynowych, kompletnie wyposażonych, ufundowanych ze składek robotniczych.

Po nabożeństwie ks. Chełkowski dokonał poświęcenia nowych sztandarów organizacyjnych, a następnie poświęcił sprzęt wojenny.

Następnie szef sztabu Obozu Zjednoczenia Narodowego płk. **Wenda** wygłosił przemówienie, w którym m. in. oświadczył:

„Stoimy w obliczu wydarzeń o dużej wadze historycznej, wymagających nie

(Ciąg dalszy na str. 2)

Kto właściwie będzie przyjmował tę defiladę?

BRATYSŁAWA. W dniu 14 bm. odbędzie się w Bratysławie pierwsza rewia wojska słowackiego. Weźmie w niej udział rząd Słowacji z premierem Tiso na czele, korpus dyplomatyczny i konsularny oraz niemiecki generał Engelbrecht wraz z kilku innymi wyższymi oficerami niemieckimi. Podczas rewii minister Obrony Narodowej udekoruje żołnierzy, zasłużonych dla obrony granic Słowacji, zaś główny komendant gwardii ks. Hlinki udzieli odznaczeń gwardzistom.

Bojkot składów polskich w Gdańsku

W Gdańsku pojawiły się ulotki które m. in. wrzucane są do skrzynek na listy u lokatorów.

Ulotki te mają następujący tekst (podajemy już w tłumaczeniu polskim):

„Rodaku!

Czy wiesz, że właściciel składu...... (tu następuje nazwisko) czuje po polsku, a nienawidzi wszystkiego, co niemieckie? Gdańskimi guldenami popiera on akty terroru dokonywane na twych braciach i siostrach w Polsce.

Rodaku! Pomyśl o twych zagrożonych braciach i siostrach i w składzie tym nie kupuj!"

Tyle tekst ulotki. Cała ta akcja jest niewątpliwie sprzeczna z zagwarantowanymi Polakom w Gdańsku prawami i spowodować musi interwencję władz polskich.

W każdym razie warto ją zanotować!

Zapowiedź sojuszu włosko-niemieckiego

MEDIOLAN. Po zakończeniu rozmów włosko-niemieckich w Mediolanie, ogłoszony został następujący komunikat urzędowy:

W czasie rozmów, jakie minister Spraw Zagr. Italii hr. Ciano i minister Spraw Zagr. Rzeszy v. Ribbentrop odbyli w dniach 6 i 7 maja w Mediolanie, obecna ogólna sytuacja polityczna była przedmiotem uważnego badania. Stwierdzono ponownie całkowitą zgodność poglądów obu rządów i postanowiono ustalić ostatecznie stosunki obu państw osi w sposób formalny w pakcie politycznym i wojskowym.

Italia i Rzesza są przekonane, że w ten sposób przyczyniają się skutecznie do zapewnienia pokoju w Europie.

400 milionów złotych na Pożyczkę Lotniczą

Czterokrotnie więcej, niż preliminowane — bo około 400 milionów zł — oto spodziewany plon Pożyczki Lotniczej, według prowizorycznych obliczeń biura Generalnego Komisarza.

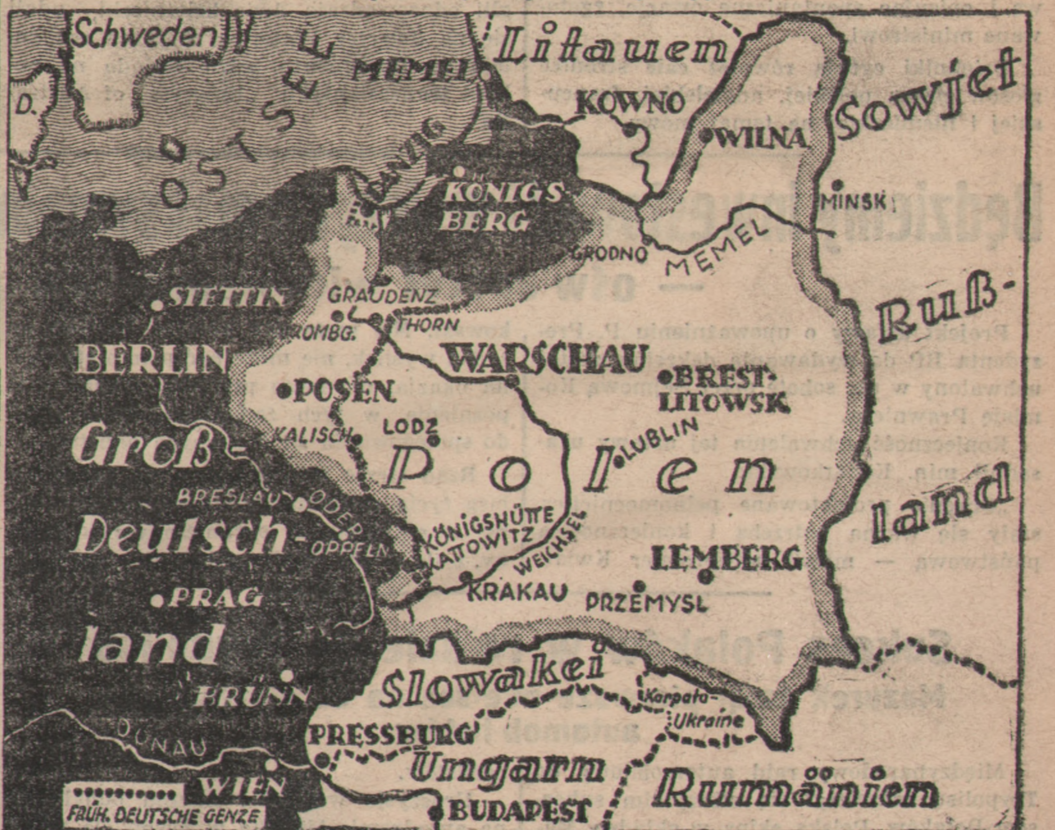
Wzywamy do bojkotu agencji ilustracyjnej Ericha Zandera

która wydała prowokacyjną mapę Polski

W Berlinie istnieje znana agencja ilustracyjna Ericha Zandera, która wydaje specjalny serwis matrycowy p. n. „Europa Bildmatern-Dienst". Powiedzmy również odrazu, że bardzo wiele pism polskich ten serwis abonuje, ponieważ nie mamy w kraju odpowiedniej instytucji wydawniczej (PAT wydaje matryce w b. szczupłym zakresie).

Otóż **agencja Zandera w serwisie z dnia 6 maja, a więc nazajutrz po mowie ministra Józefa Becka wydała bezczelnie prowokacyjną mapę Polski p. t. „Polska i korytarz", na której najbardziej polskie ziemie, odcięte są przedwojennym zaborczym kordonem.**

Oto reprodukcja wspomnianej mapy:

Polen und der Korridor.

W związku z powyższym wysłaliśmy do agencji Zandera list następującej treści:

„W związku z zamieszczeniem prowokacyjnej mapy Polski p. t. „Polska i korytarz", na której najbardziej polskie ziemie zostały odcięte przedwojennym zaborczym kordonem — wymawiamy abonament „Europa-Bildmatern-Dienst" z dniem dzisiejszym."

Jednocześnie wzywamy wszystkie pisma w Polsce do zbojkotowania niemieckiej agencji Ericha Zandera, która czerpiąc pokaźne zyski z Polski, ośmiela się prowokować bezczelnie nasze uczucia narodowe.

Jesteśmy głęboko przekonani, że cała prasa polska odpowie godnie na tę nową prowokację.

„Raz napadnięci - potrafimy odeprzeć i zniszczyć wroga"

(Dokończenie ze strony 1-ej).

tylko silnych nerwów, ale i dobrych żołnierzy i mocnych pięści. Nie ulega wątpliwości, że w razie jakiejkolwiek napaści na Polskę, ciężkie, zaprawione do pracy ręce robotników i chłopów polskich bez chwili wahania spadną na głowy wrogów i zetrą je w proch. (Burzliwe oklaski).

Nie szukamy zaczepki, zawsze jesteśmy gotowi szukać dróg, prowadzących do zgodnego, sąsiedzkiego współżycia z innymi narodami, ale — raz napadnięci — potrafimy odeprzeć i zniszczyć wroga. (Długie i huczne brawa i okrzyki).

Zrozumieć to musi każdy, kto ma niezdrowa ochotę coś na Polsce zarobić. Nigdy, nikomu i nic nie ustanimy ze swych praw i ze swego stanu posiadania. Z każdej synteci wyjdziemy nie tylko zwycięsko, ale i z powiększonym stanem posiadania. (Niemilknące brawa).

Wiarę naszą w zwycięstwo opieramy nie na zapewnieniach cudzej pomocy, choć jest ona niewątpliwie czynnikiem nader cennym. Wiara ta wynika przede wszystkim z zaufania we własne siły i świadomości naszej potęgi." (Oklaski).

W dalszym ciągu swego przemówienia szef sztabu O. Z. N. stwierdził:

„Jedna jest droga, wiodąca do pełnej mobilizacji wszystkich sił narodu, potęgująca je i groźna dla każdego napastnika. Drogą tą jest pełne zjednoczenie narodu i realizacja zasad sprawiedliwości społecznej dla wszystkich ludzi pracy. Świat pracy w Polsce nie może być traktowany jako fizyczna siła robocza, lecz — zgodnie z deklaracją ideową Obozu Zjednoczenia Narodowego — musi zająć godne miejsce w naszym życiu społecznym, gospodarczym, kulturalnym i politycznym. Robotnik i chłop polski, który na polach walk o niepodległość zadokumentował swe gorące umiłowanie wolności oraz głębokie poczucie honoru państwowego — winien być ważkim czynnikiem współodpowiedzialnym i współtwórczym w dziele odrodzenia i wzmocnienia państwa." (Długie brawa).

Z kolei przemówił prezes wydziału wykonawczego Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych senator Leopold Tomaszkiewicz, który m. in. powiedział:

„Oddajemy armii nasze ramiona, naszą siłę, naszą wolę. Oddajemy jej naszą odrodzoną i polskim tylko powietrzem owianą duszę. Dajemy jej pewność naszej pracy i pancerną osłonę naszej wiary — jako że jedno z nią jesteśmy. Jedno mamy przeznaczenie: zwycięstwo. W tym przekonaniu składamy tu u Grobu Nieznanego Żołnierza, na placu — poświęconym pamięci Największego Polaka w dziejach, u stóp pomnika tego, co honor narodu ponad życie cenił — w obecności wojska i władz polskich — postanawiamy i przyrzekamy: obowiązki wobec narodu, własnego państwa rzetelnie wypełniać, wielkość jego każdym wysiłkiem pomnażać, dobrobyt sprawiedliwością promieniujący powiększać."

Po przemówieniach nastąpiło przekazanie broni władzom wojskowym. Uroczystość zakończono pochodem przed gmach Głównego Inspektoratu Sił Zbrojnych, gdzie urządzono entuzjastyczną manifestację na cześć Naczelnego Wodza.

Porozumienie turecko-angielskie faktem dokonanym

STAMBUŁ. Dziennik „Akcham" przynosi telegram z Ankary o tym, że angielsko-tureckie rokowania zakończyły się osiągnięciem zupełnego porozumienia, gwarantującego trwały pokój na wschodzie Morza Śródziemnego. Minister spraw zagranicznych udzielił w nocy wyjaśnień w tej sprawie gronu posłów stronnictwa ludowego. Oficjalny tekst porozumienia zostanie zakomunikowany obu parlamentom w poniedziałek. Dziennik dodaje, że Turcja informowała Sowiety o przebiegu rokowań.

„Nie chcemy brać procentów za wypełnienie obowiązku wobec armii"

Znamienna uchwała Zarządu Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego

W dniu 5 maja br. odbyło się w Toruniu posiedzenie Zarządu Głównego Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego (PTR). Przed rozpoczęciem obrad członkowie Zarządu wysłuchali przemówienia p. ministra Becka, streszczające stanowisko Polski wobec śmiesznych i niepoważnych pretensji Rzeszy Niemieckiej.

W związku z zamknięciem subskrypcji Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej, zarząd główny PTR postanowił wezwać wszystkie Kółka Rolnicze oraz Towarzystwa Rolnicze Powiatowe Pomorza do złożenia na ręce zarządu głównego PTR wszystkich obligacyj i bonów pożyczki, aby złożyć je jako wspólny dar Kółek Rolniczych na Fundusz Obrony Narodowej. W godzinach popołudniowych prezes PTR wygłosił przemówienie radiowe wzywające Kółka Rolnicze do wykonania powyższej uchwały i kończące przemówienie to słowami:

„Myśmy wypełnili nasz obowiązek wobec Państwa i Armii i wstyd nam by było za wypełnienie tego obowiązku brać procenty i oczekiwać zwrotu zadeklarowanych sum".

Dzień imienin ks. Prymasa

POZNAŃ. W ubiegłą niedzielę J. Em. ks. Kardynał dr. August Hlond, prymas Polski, obchodził swe imieniny.

Wzorem lat ubiegłych Dostojny Solenizant nie dopuścił do obchodów i przyjęć w pałacu prymasowskim. Ze wszystkich stron napływają do kancelarii prymasowskiej gratulacje i życzenia imieninowe, szczególnie licznie od Polaków z zagranicy, którymi J. Em. bardzo gorliwie się opiekuje.

W niedzielę J. Em. Ks. Kardynał wziął udział w zjeździe prezesów akcji katolickiej i w uroczystościach gimnazjum Marii Magdaleny. Poza tym, J. Em. przyjął delegację kapituły metropolitalnej z Ich Ekse. ks. ks. Biskupami Dymkiem i O'Rourkiem na czele, tudzież delegacje księży dekanalnych.

Adwokaci pomorscy napewno się pod tym podpiszą

Poznańska okręgowa rada adwokacka uchwaliła, że w sprawach obrony o czyny przeciwko państwu lub szpiegostwo nie wolno pobierać honorarium, o ile zachodzi podejrzenie, iż osoba, lub instytucja krajowa bądź zagraniczna są wrogo wobec państwa usposobione. Przy prowadzeniu zaś obrony w sprawach tego typu rada zaleca takt i umiar, odpowiadający godności stanu adwokackiego.

Niewątpliwie Pomorska Rada Adwokacka potwierdzi uchwałą własną poglądy rady poznańskiej.

Aresztują Anglików

WIEDEŃ. W Wiedniu aresztowano 2-ch Anglików i jedną Angielkę, obywateli Wielkiej Brytanii. Jako przyczynę aresztowania podano przekroczenie dewizowe.

W Grazu aresztowano dwóch Anglików oraz amerykańską parę małżeńską, którym zarzucono fotografowanie obiektów wojskowych.

We Włoszech o mowie min. Becka

RZYM. "Giornale d'Italia" w korespondencji z Warszawy stwierdza, że mowa min. Becka spotkała się z bezwarunkowym poparciem wszystkich Polaków bez różnicy i przynależności partyjnych. Mowa jest oceniana w Polsce jako spokojna, poważna, godna i odpowiadająca podstawowym zasadom polityki polskiej. Umiarkowany ton mowy pozostawia Niemcom wszelkie możliwości rozpoczęcia odpowiednich kroków celem porozumienia z Polską.

W Łotwie i Finlandii o mowie ministra Becka

Mowa ministra Becka jest głównym tematem poruszanym przez prasę łotewską i fińską. Wszystkie dzienniki zamieszczają pełny tekst pod następującymi tytułami: — „Polska zgadza się na pertraktacje tylko na zasadach zupełnej równości"; „Polska nie pozwoli odepchnąć się od morza"; „przez usta min. Becka przemawiała cała Polska". Ponadto dzienniki w obszernych korespondencjach podają przebieg historycznego posiedzenia Sejmu, podkreślając entuzjazm, z jakim społeczeństwo polskie przyjęło mowę i opisując spontaniczne owacje, zgotowane ministrowi.

Dzienniki cytują również całe stronice głosów prasy polskiej, angielskiej, francuskiej i niemieckiej na temat mowy.

Oficerowie rezerwy - na straży Pomorza

Ze zjazdu delegatów Okręgu Pom. Zw. Oficerów Rezerwy w Grudziądzu

W niedzielę odbył się w Grudziądzu zjazd delegatów Związku Oficerów Rezerwy z całego Pomorza.

Obrady zjazdu poprzedziła msza św., odprawiona w kościele farnym przez ks. dr. Pastwę, który również wygłosił podniosłe okolicznościowe kazanie. Po nabożeństwie, uczestnicy zjazdu udali się w pochodzie przed pomnik Żołnierza Polskiego, gdzie złożono wieniec ze wstęgami o barwach Krzyża Virtuti Militari i Krzyża Niepodległości.

Następnie, przy dźwiękach orkiestry, uczestnicy zjazdu pomaszerowali do Domu Żołnierza, gdzie nastąpiło uroczyste otwarcie zjazdu, przy udziale kilkuset oficerów rezerwy.

W uroczystości tej uczestniczyli również liczni przedstawiciele władz.

Obrady zjazdowe zagaił prezes Okręgu Pom. Z. O. R. p. **dr. Bogocz** z Torunia, który po powitaniu wszystkich obecnych wezwał zebranych do złożenia hołdu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Panu Prezydentowi i Naczelnemu Wodzowi. Po entuzjastycznych okrzykach, orkiestra odegrała hymn narodowy, po czym **por. Oczachowski** odczytał hołd hetmanom, którego wysłuchano — stojąc.

Po krótkim przemówieniu przewodniczącego, życzenia składali pp.: starosta **Grodyński** — w imieniu P. Wojewody i własnym, płk. **Świtalski** — w imieniu Dowódcy Okr. Korpusu i swoim, przedstawiciel miasta Grudziądza — wiceprezydent **Michałowski** i sekretarz gen. Z. O. R. p. **Berger**, który występował w imieniu p. gen. Góreckiego.

We wszystkich przemówieniach stwierdzono gotowość do czynu oraz zdecydowaną wiarę w zwycięstwo. Następnie uchwalono 9 rezolucyj, dotyczących wielu aktualnych spraw Pomorza. Rezolucje te, o niezwykle mocnej, doniosłej treści, tak, jak i poprzednie przemówienia — wywołały żywiołowy entuzjazm.

Po krótkiej przerwie nastąpiły wewnętrzne obrady delegatów. Uchwalono budżet na rok 1939 oraz wybrano nowy zarząd z prezesem p. Edwardem Przybylskim, prokuratorem S. O. w Toruniu.

Królewska para angielska wyjechała do Kanady

LONDYN. Angielska para królewska, która w dniu dzisiejszym wyjeżdża do Kanady, opuściła pałac Buckingham punktualnie o godz. 12 (czas zach.-europ.).

Król i królowa, których do brzegów Anglii odprowadzają dwie księżniczki, udali się na dworzec Waterloo, stamtąd zaś koleją do Portsmouth, gdzie wsiądą na pokład transatlantyku „Empress of Australia".

Już na kilka godzin przed wyjazdem pary królewskiej przed pałacem Buckingham zgromadziły się, mimo niesprzyjającej pogody, tłumy publiczności londyńskiej, w tym liczni przedstawiciele kolonii amerykańskiej.

Publiczność zgotowała przejeżdżającej przez ulice miasta parze królewskiej serdeczną owację pożegnalną.

Będziemy inwestować i walczyć o maksymalny stopień zatrudnienia

— oświadczył wicepremier Kwiatkowski

Projekt ustawy o upoważnieniu P. Prezydenta RP do wydawania dekretów został uchwalony w ub. sobotę przez Sejmową Komisję Prawniczą.

Konieczność uchwalenia tej ustawy uzasadnił min. Kwiatkowski:

„Obecnie projektowane pełnomocnictwa stały się ważną potrzebą i koniecznością państwową — mówił wicepremier Kwiatkowski. Nie może być bowiem zaniedbany żaden wysiłek, nie może być pominięta żadna okazja, nie może przeszkodzić żadne opóźnienie, w tych zadaniach, które służą do spotęgowania sił obronnych państwa.

Rząd strzec jednak będzie, by normalny bieg życia politycznego i gospodarczego nie był w czymkolwiek ograniczony i ściśnięty, o ile to nie wypływa bezpośrednio z konieczności wzmocnienia sił obronnych państwa.

Jednym z najważniejszych nakazów chwili jest podtrzymanie i nawet rozbudowanie na wskroś pokojowej pracy gospodarczej.

Będziemy — tak samo jak w latach ubiegłych — wzmagać tempo normalnej pracy gospodarczej, będziemy budować, inwestować, walczyć o maksymalny stopień zatrudnienia, o równowagę kosztów produkcji, o zapewnienie zbytu naszej produkcji, na rynku wewnętrznym i w eksporcie.

W chwili obecnej, pomimo istniejącego napięcia politycznego jego naturalnych, nie odpartych, a ujemnych konsekwencji, ciążących nad wszystkimi państwami i wszystkimi gospodarstwami, możemy zanotować w naszym gospodarstwie szereg faktów wcale pomyślnych.

Od 1 marca br. do 1 maja liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o prawie 160 tysięcy osób.

Budżet kwietniowy został zamknięty nadwyżką, podatki wpływają nadspodziewanie dobrze, ceny i koszty utrzymania są ustabilizowane, bilans handlowy kształtuje się korzystniej niż w roku ub.".

Sukces Polaków w raidzie do Trypolisu

Mazurek zajął pierwsze miejsce na 88 startujących automobilistów

Międzynarodowy raid automobilowy do Trypolisu zakończył się olbrzymim sukcesem Polaków. Polska ekipa w składzie Mazurek, Rządkowski, Koper zajęła pierwsze miejsce w ogólnej klasyfikacji na 88 sklasyfikowanych zawodników. Mazurek, który przebył 8 tys. km w ciągu 6 dni, miał najdłuższy przebieg zdobywając zarazem liczne nagrody za szybkość. Warto podkreślić, że Polacy pobili ekipy niemieckie, francuskie, czeskie, włoskie, przy czym wśród pokonanych ekip znajdowało się wielu montecarlistów.

Uroczyste wręczenie nagród odbyło się na autodromie Mellaha w Trypolisie wobec olbrzymich tłumów. Mazurek otrzymał wielką nagrodę i 5 tys. lirów.

W oficjalnej klasyfikacji za Mazurkiem znalazł się Niemiec Baumgarten i zeszłoroczny zwycięzca Macher. Mazurek jechał na Chevrolet, Baumgarten na maszynie Stoewer a Macher na Fordzie.

W Trypolisie panują nadal tropikalne upały.

Niemcy zapłacili — maszynami za tranzyt przez Pomorze

Wszelkie należności za niemiecki tranzyt kolejowy przez Pomorze zostały ostatecznie całkowicie uregulowane.

Ostatnio dokonaliśmy z tego tytułu zamówień w przemyśle niemieckim na sumę około 12,5 milionów zł.

Główne są to maszyny dla warsztatów kolejowych oraz instalacje sanitarne dla szpitali kolejowych.

PRZEGLĄD PRASY

Jako Polacy i jako Europejczycy...

Prasa polska bez względu na kierunki stoi pod znakiem mowy min. Becka, określając ją jako odpowiedź całego narodu polskiego. „Gazeta Polska" stwierdza:

„Min. Beck dowiódł w swej mowie, że przyjęcie przez nas propozycji, jakie minister von Ribbentrop przedłożył 21 marca ambasadorowi Lipskiemu — a które kanclerz Hitler rozwinął 28 kwietnia przed Reichstagiem — równałoby się jednostronnym ustępstwom Polski.

Odrzucamy samą myśl o takich ustępstwach jako Polacy i jako Europejczycy.

Jako Polacy nie możemy oddać Niemcom pełnej kontroli nad całym naszym dostępem do Bałtyku. Nie możemy pomagać własnymi rękami do zakładania sobie sznura na szyję.

Jako Europejczycy, pragnący na naszym kontynencie znośnych warunków życia dla wszystkich, nie możemy nie zawołać pod adresem tych. co jeszcze są ślepi, że nie chodzi tu ani o Gdańsk, ani o jego niemiecką ludność. Chodzi po prostu o to czy Europa ma być sprawiedliwie zrównoważoną spólnotą wolnych i równych narodów czy też organizacją, w której narody niewolników miałyby przyczyniać się do dobrobytu narodów panów".

Głos ma teraz Berlin!

„Kurier Poranny" pisze:

„Niepokój, jaki wytworzył się w stosunkach polsko-niemieckich, powstał z winy Rzeszy niemieckiej. Gdyby nie głośne oraz jednostronne posunięcia rządu Rzeszy, burzące nagle i nieoczekiwanie formę stosunków polsko-niemieckich. ustaloną układami z roku 1934, dobrosąsiedzkie współżycie obu narodów mogłoby trwać nadal.

Do Niemiec zatem należy dziś wybór drogi, na którą skierowane będą stosunki polsko-niemieckie. Polska oczekuje tego wyboru z przekonaniem, że wypełniła swój obowiązek zarówno w stosunku do siebie, jak i do świata.

Fakt ten ustaliła jasno i wyraźnie mowa min. Becka, która spotkała się z jednomyślnym i zdecydowanym poparciem całej opinii polskiej, a za granicą wywarła wrażenie silne i dodatnie.

Głos ma teraz Berlin".

Po żołniersku!

„Polska Zbrojna" opisując nastroje ulicy warszawskiej w czasie wygłaszania mowy przez min. Becka pisze:

„Nagle akcent najmocniejszy. Głos min. Becka wzbija się ponad spokojny ton mowy. Ostro stwierdza, że Polska dostępu do Bałtyku nigdy nikomu nie odda. Twarze słuchaczy ścinają się. Oklaskom z głośnika wtórują oklaski na ulicy.

I kiedy przyszło nagle zakończenie mowy, i mocne słowo „honor" — znów setki oczu spotkały się z sobą. Jeszcze się nie rozchodzono, jeszcze czekano.

Wreszcie wyłączono głośniki.

Trącił mnie wtedy przygodny sąsiad:

— Ale dobre. co?

— Podobało się panu?

— No, pewnie, że tak.

— Po żołniersku powiedział!

Odpowiedzieliśmy... po żołniersku. Ta ocena ulicy jest chyba najsłuszniejsza.

I najszczersza".

Hektor Bogusławski

Cud Trzeciej Rzeszy — w świetle faktów i cyfr

Naród niemiecki na rozdrożu

Prasa narodowo-socjalistyczna i radio Rzeszy Niemieckiej wykażują w ostatnicn dniach — zrozumiałe zresztą — zdenerwowanie. Historyczne słowa ministra spraw zagranicznych Rzeczypospolitej Józefa Becka nie były przecież przyjemne...

Ponieważ zaś dotąd narodowo-socjalistyczne kierownictwo Rzeszy we wszystkich mowach i artykułach uczyło naród, że dla narodowego socjalizmu nigdy nie ma odwrotu, przeto patrzy się tam w przyszłość z zakłopotaniem, w nastroju zdenerwowania — ba, nawet konsternacji.

Czy obecne kierownictwo Rzeszy może bez ryzyka odważyć się na to, by choć jeden raz popełnić odstępstwo od dogmatów partii?

Jednak inny moment wstrzymuje kierownicze sfery tego państwa przed rozumnym i pokojowym zakończeniem sporu z całym światem. Tym momentem jest t. zw. „niemiecki cud", to jest: włączenie 7-miu milionów bezrobotnych do „pokojowej" produkcji, którym z taką dumą chełpiła się przed całym światem Rzesza. („I gdybyśmy nawet niczego innego nie zdziałali to ten czyn winien wystarczyć, aby wszyscy ślepo szli za nami").

Dlaczego dzisiaj narodowy socjalizm nagle drży o... ten cud?

Fakty i liczby

Fakty i liczby są twarde. One zdradzą nam w sposób, nie pozostawiający żadnej wątpliwości, gdzie podziały się owe 7 milionów bezrobotnych po objęciu władzy przez Hitlera.

A więc najpierw posłano nieomal 200.000 urzędników i robotników „niepewnych pod względem politycznym" na emeryturę. Emigracja przeciwników reżimu opróżniła dalsze 200.000 miejsc pracy. 300.000 dalszych źródeł zarobkowania stworzono przez ustawodawstwo żydowskie.

W ten prosty sposób dostarczono pracy 700.000 bezrobotnym.

Wkrótce nastąpiły inne, równie proste zabiegi.

Do chwili objęcia władzy przez Hitlera szeregi oddziałów szturmowych partii narodowo-socjalistycznej (S. A. i S. S.) składały się przeważnie z bezrobotnych, utrzymywanych przez Republikę Weimarską. Po roku 1933 sytuacja się zmieniła. Formacje szturmowe partii stały się pośrednio częścią składową armii. Tysiące szturmowców zaczęły pobierać stałe pobory z kas państwowych, tak, że można było skreślić ich z listy bezrobotnych.

Dalej! Setki tysiące osób wysłano do przymusowych obozów pracy. Tą drogą cyfrę bezrobotnych zmniejszono przynajmniej o 800.000 osób.

Pozostało 5 i pół miliona bezrobotnych. Na skutek polityki finansowej Schachta i innych okoliczności niemiecki eksport cofnął się w sposób katastrofalny. Nastąpił dotkliwy brak dewiz i złota. Rzesza nie była w stanie sprowadzać bawełny, masła, kawy. żelaza, nafty i innych produktów.

Wówczas kierownictwo ogłosiło politykę autarkii, samowystarczalność, zrywając z handlem światowym. W konsekwencji powstały olbrzymie, kosztowne urządzenia przemysłowe dla produkcji sztucznej benzyny, sztucznej wełny, ba nawet sztucznej mąki i innych „ersatzów". Ta produkcja namiastek wchłonęła 1.600.000 rąk, dotąd bezczynnych.

Najwięcej sił zatrudnia wo'sko

Największą jednak część bezrobotnych zatrudniła gospodarka ściśle wojenna.

Gdy dawniejsze Niemcy posiadały armię, liczącą zaledwie 115.000 żołnierzy, to armia Trzeciej Rzeszy liczy ok. 1.200.000 ludzi, którzy tym samym nie obciążają rynku pracy.

Ponieważ statystycznie stwierdzono, że na jednego żołnierza na uzbrojenie i zaopatrzenie go, w obecnym okresie zbrojeń, pracować musi przeciętnie trzech robotników, potrzeba było do przemysłu wojennego dalszych trzech milionów sił roboczych, które znowu mogły być skreślone z listy bezrobotnych.

Jeśli teraz podsumujemy poszczególne wyżej wymienione pozycje, to otrzymamy ów „cud Trzeciej Rzeszy" bez maski.

Czy to jest istotnie genialna reforma społeczno-gospodarcza? Nie! Bo owe 7 milionów dawniejszych bezrobotnych w lwiej części nie wykonuje pracy produktywnej. Ta 7-milionowa masa w dalszym ciągu utrzymywana jest przez państwo, chociaż nie zgłasza się po wsparcie do kas państwowych.

Niemcy na rozdrożu

Powiedzmy, że stanowcze słowa wypowiedziane przez min. Becka, znajdą uczciwy oddźwięk po drugiej stronie naszej granicy; że żołnierze wszystkich państw powrócą do domów po cofnięciu pogotowia; że w Europie rozpocznie się nowa era pokojowej współpracy narodów; że zdławiona dziś międzynarodowa wymiana handlowa znowu rozkwitnie, a polityka autarkii zniknie; że wreszcie nastąpi wszechstronne rozbrojenie. Co wtedy stanie się z owymi 7 milionami, które tylko wskutek olbrzymich zbrojeń Rzeszy zniknęły z ulic?...

„Rezygnacja z naszych zamiarów ekspansywnych oznacza upadek autarkii (samowystarczalności) **i zbrojeń, rezygnacja ze zbrojeń i autarkii zaś rozproszy w niwecz nasz cud dostarczenia pracy** („das Wunder unserer Arbeitsbeschaffung"), **co pociągnie za sobą również upadek naszego systemu** — powiedział w roku 1936 jeden z publicystów Trzeciej Rzeszy.

Czy te słowa w Rzeszy są ważne dzisiaj? Niezrozumiałe ataki prasy niemieckiej na mowę ministra Becka nakłaniają do takiego przypuszczenia. Równocześnie przedłużają one niemożliwy i kosztowny okres trwania między pokojem i wojną, okres pogotowia...

Świat zepchnięty z toru normalnej, twórczej pracy — czeka.

Wydaje się jednak, że to czekanie mogłoby wyczerpać cierpliwość państw. pokój miłujących...

Telegram Polonii gdańskiej do min. Becka

Gmina Polska Związku Polaków jedyna organizacja polityczna ludności polskiej w Wolnym Mieście Gdańsku wysłała do ministra spraw zagranicznych Becka telegram następującej treści:

„Wielotysięczna Polonia gdańska przesyła Panu Ministrowi wyrazy czci i słowa głębokiej wdzięczności za stanowisko, jakie zajął Pan i cała Polska w sprawie Wolnego Miasta Gdańska.

Niech żyje wielka, silna i zjednoczona Polska".

Lekcja Fryderyka Wielkiego

Król pruski, Fryderyk Wielki, przed 160 laty twierdził, że kto ma Gdańsk i ujście Wisły, ten jest bardziej panem Polski niż ten, kto w niej panuje.

W świetle tego zdania, pretensje niemieckie do Gdańska nabierają specyficznego oświetlenia. Boć przecież od owych czasów zmieniła się tylko taktyka, natomiast pozostały niewzruszone żelazne zasady strategii i niewzruszona pozostała geografia.

Polska począwszy od roku 1920 dała w stosunkach swoich z Gdańskiem dowód nie tylko swej dobrej woli, zamiłowania do pokoju i poszanowania prawa, ale też dowód niewyczerpanej cierpliwości.

Nie dokonaliśmy żadnego gwałtu na wolnym mieście — ani rzezi, jak Krzyżacy w roku 1308, ani przymusowego wcielenia po roku 1920. Przeciwnie — daliśmy Gdańskowi w oparciu o polskie zaplecze możność rozkwitu gospodarczego.

Powoływania się na to, że „Gdańsk jest miastem niemieckim" brzmi dość dziwnie, jeśli z tym zdaniem przemówienia kanclerza Niemiec porówna się inne, w tej samej mowie wypowiedziane, a dowodzące, że i Praga, oparta na dawnej niemieckiej kulturze, jest niemiecka. Jeśli bowiem przyjąć, że Pragą przed pierwszym okresem niepodległości czeskiej rządzili Niemcy, to Gdańsk bezsprzecznie był najprzód słowiański, a potem polski. Trzeba było krwawej rzezi w dniu 14 listopada 1308 r., aby pod mieczem krzyżackim ludność polska ustąpiła miejsca niemieckiej a i to tylko częściowo.

A przecież w r. 1454 tenże Gdańsk, wypędziwszy krzyżacką załogę, dobrowolnie uznał za swego pana Kazimierza Jagiellończyka i odtąd, mimo drobnych nieporozumień wiernie stał przy Polsce do rozbiorów. W wojnach szwedzko-polskich bronił się dzielnie, dając przykład wielkiej wytrwałości i wierności dla Rzeczypospolitej. Po drugim rozbiorze Gdańsk był wcielony do Prus tylko lat trzynaście. Bo już w 1807 zdobywał go nasz Dąbrowski, ciągnący z wiarusami Legii starym szlakiem nadmorskim. Gdy zaś napoleońska epopea w roku 1813 miała się ku końcowi, bohaterski Rapp w znacznej mierze w oparciu o polskie pułki załogi, trzymał się tam wytrwale i po bohatersku, a w każdym razie znacznie lepiej i dłużej niż to kilka lat przed tym uczynił pruski generał Kalkreuth. Ten ostatni wytrzymał bowiem tylko dwa miesiące, podczas gdy Rapp z niedobitkami wielkiej armii, oraz polskimi formacjami (5, 10 i 11 pułki piechoty, 9 ułanów, trzy kompanie artylerii i jedną saperów), odcięty od świata, a oblegany przez przemoc prusko-rosyjską bronił się pełnych miesięcy jedenaście. Żołnierz polski dał tu dowód wytrwałości, bohaterstwa i odwagi, które z czasem urosły do symbolu, że odtąd Polska swego dostępu do morza zawsze z takim uporem bronić będzie. Tyle — że suwerenna, silna i pełna dynamizmu życiowego — dziś bronić go potrafi do zwycięstwa...

Dobrze jest czasem sięgnąć do historii, gdy się ma czyste sumienie. Ale niebezpiecznie z nią igrać i „nakręcać ją" do polityki. To bowiem co się okaże korzystne w stosunku do jednej sytuacji politycznej, może naraz odwrócić się w stosunku do innej, i ostrzem swym ugodzić niesumiennego komentatora. Już i tak pamiętamy zbyt dobrze, dokąd to sięgały prastare ziemie słowiańskie na Zachodzie i czyja kultura poprzedzała germańską.

Ostatnie wynurzenia prasy niemieckiej świadczą, że prasa ta oczywiście w myśl intencji z góry płynących, miała nas „zastraszyć", a w mocarstwa zachodnie wmówić, że Polska chce wywołać wojnę światową z tak błahego i nieistotnego powodu, jak drobne ustępstwo w Gdańsku, który wszak i tak polskim nie jest.

Intryga ta, jak już wiemy, spaliła na panewce. Natomiast polityka niemiecka odsłoniła swe baterie.

Jeśli w Niemczech nie pamiętają już słów Fryderyka o Gdańsku, to w Polsce znamy je aż nadto dobrze. I mimo, że nie żywimy sympatii do króla Fryderyka Wielkiego, który był jednym z promotorów rozbioru Polski, choć zapewniał ją jednocześnie o swej przyjaźni (!), — to przyznać musimy, że był wodzem, politykiem i strategiem wielkiej miary, jakiego w Niemczech współczesnych z pewnością trudno znaleźć.

Historyczne zdanie wielkiego Niemca przekreśla całkowicie to, co twierdzą współcześni politycy i publicyści niemieccy i przede wszystkim zadaje kłam twierdzeniom o rzekomej „drobnostce gdańskiej". Dla nas lekcja Fryderyka Wielkiego nie została zmarnowana. Polski dostęp do morza i na morze, stanowiący o naszej suwerenności, niezawisłości, wolności i o naszym dobrobycie, nie może być przedmiotem targów.

O czym sie mowi:

„Prezydent" czeski Hacha przyjeżdża do Berlina. Zatrzymuje się w wytwornym hotelu i prosi portiera o pokój.

— Czy za wszelką cenę? — zapytuje portier.

*

Na Rynku w odzyskanym niedawno Boguminie-mieście na Zaolziu stoi pięknie utrzymany i jak na nieduże miasteczko okazały pomnik ku czci poległych na polu chwały w latach 1914—1918 jego mieszkańców. Z jednej strony cokołu znajdujemy następujące nazwiska: Adamek, Bieloń, Bodenek, Bratek, Cechak, Ćwiertnia, Dudek, Płonka, Przybyla, Rojek, Schlischka, Smusch, Śpiewok i Schulz. Jak z tego widać na 14 nazwisk zaledwie dwa mogą być uważane za niepolskie. Oto najlepszy dowód, kto 20 lat temu szedł z Bogumina bronić austriackiej ojczyzny, a w czasie czeskiej okupacji doczekał się niemieckiego pomnika.

Czyż trzeba jeszcze lepszego dowodu polskości Bogumina?

*

W Italii, tak samo, jak w Niemczech, odczuwa się obecnie brak kawy. Import kawy uległ zahamowaniu ze względu na brak dewiz. Z Abisynii przywóz kawy już nie wystarcza na pokrycie nawet trzeciej części zapotrzebowania, zakupione zaś w Brazylii, Wenezueli i Kolumbii ilości kawy przekazane zostały do zapasów na wypadek wojny. Wobec tego rozważany jest projekt dopuszczania do sprzedaży tylko mieszanki kawy z jęczmieniem. Włosi będą musieli więc zapoznać się z... „ersatzem" (namiastką) w stylu niemieckim.

Polska pokonała Holandię w tenisie 4:1

PIERWSZY DZIEŃ

W piątek rozpoczął się w Warszawie mecz tenisowy o puchar Davisa między Polską a Holandią. Pierwszy dzień zakończył się pełnym sukcesem Polski, która wygrała oba spotkania i prowadzi 2:0. Baworowski pokonał van Svola 9:7 6:3 6:0, a Tłoczyński wygrał z Hughanem 6:0 6:2 6:1.

Obaj Polacy mieli zdecydowaną przewagę nad Holendrami, szczególnie jaskrawa była przewaga Tłoczyńskiego, który wygrał swoje spotkanie w przeciągu 45 minut.

W pierwszym spotkaniu Baworowski walczył z najlepszym graczem holenderskim van Svolem. Holender mimo porażki wykazał zupełnie niezłą formę i dobre opanowanie arkanów tenisa. Baworowski, który ustępował przeciwnikowi pod względem kondycji fizycznej, górował jednak znacznie pod wszystkimi innymi względami. Polak rozporządzał bogatszym repertuarem uderzeń, szybkością i ogromną ambicją. W pierwszym secie początkowo góruje van Svol, który prowadzi 2:0. Baworowski powoli dochodzi do głosu i doprowadza wynik do 4:4. Następnie każdy z przeciwników wygrywa własny serwis. Przy stanie 7:6, dla Baworowskiego Polak ma nawet piłkę setową której nie wykorzystuje. Holender wyciąga na 7:7 ale ostatnie 2 gemy i seta wygrywa Polak. W drugim secie Baworowski ma już wyraźniejszą przewagę. Van Svol, po zdobyciu dwóch gemów przez Polaka poprawia na 2:2, a później na 3:3, ale Polak gra coraz lepiej, a bezbłędna jego gra przynosi mu kolejno trzy gemy i zwycięstwo. W ostatnim secie Baworowski opanował już zupełnie sytuację, nie dopuszczając Holendra do głosu. Van Svol w tym okresie grał bardzo słabo i ostatnie gemy oddał prawie bez walki.

W drugim spotkaniu Tłoczyński zademonstrował opanowaną, bezbłędną grę, mimo, że miał kilka słabych momentów w 2 secie. Polak wykazał przez cały czas znaczną przewagę nad przeciwnikiem, zwłaszcza w pierwszym i ostatnim secie. Pierwszy set trwał zaledwie około 10 minut. W drugim secie Holender starał się nawiązać walkę, ale udało mu się zaledwie zdobyć dwa gemy, po czym Polak przełamuje serwis Holendra i zdobywa kolejno 6 gemów. W ostatnim secie Hughan broni się rozpaczliwie przez pierwsze minuty, ale Tłoczyński zwiększa tempo i Holender kapituluje.

Zawody rozegrane zostały w bardzo niekorzytnych warunkach atmosferycznych, — dotkliwy zimny wiatr, połączony z deszczem odbił się ujemnie na widowiskowej stronie meczu.

DRUGI DZIEŃ

Holendrzy wygrali grę podwójną

W sobotę w drugim dniu meczu tenisowego o puchar Davisa Polska—Holandia rozegrano spotkanie w grze podwójnej, które zakończyło się zasłużonym zwycięstwem pary holenderskiej w trzech setach. Polska prowadzi 2:1.

Zawody sobotnie stały pod znakiem zapytania, ponieważ deszcz mżył od rana, — stwarzając bardzo złe warunki terenowe.

Gra podwójna wykazała ponownie, że jest to konkurencja w której ani talentu, ani szczęścia, ani umiejętności nie posiadamy. Para polska to byli właściwie dwaj singliści mało rozumiejący się i słabo orientujący się we wzajemnym wypracowywaniu sobie pozycyj do kończenia piłek. Pod tym względem Holendrzy znacznie górowali i dzięki temu, mimo bynajmniej nie wysokiej klasy, odnieśli zwycięstwo zdecydowane.

W grze podwójnej zamiast Spychały, który odbywając ćwiczenia wojskowe, nie mógł uzyskać urlopu startował Tłoczyński. —— Van Svol i Hughan — Tłoczyński i Hebda 6:4 6:4 12:10

W pierwszym secie prowadzą Holendrzy 2:0 potem 3:1, 4:2 i różnicy tej już nie tracą. Po stanie 5:3 Polacy zdobywają jednego gema, ale tracą następnego i przegrywają 6:4. W drugim secie sytuacja dla pary polskiej znacznie korzystniejsza. Polacy są w przewadze 1:0 2:1 3:2 a potem 4:3. Wydaje się że zdołamy wyrównać, ale następne 3 gemy są łupem pary holenderskiej, który kończy seta 6:4.

W trzecim secie początkowo prowadzą Holendrzy 2:0 po tym jednak 4 gry z rzędu wygrywa para polska. Holendrzy wyrównują, ale Polacy prowadzą 5:4, potem 6:5 7:6. Przy stanie 8:7 dla pary polskiej wydaje się, że jednak tego seta, na który niewątpliwie Polacy zasłużyli, wygramy. Para polska psuje jednak sytuację i pozwala Holendrom na wyrównanie, mimo jednego setbola. Po stanie 8.8 znów prowadzimy 9:8, a po chwili 10:9. Przy stanie 10:10 Tłoczyński przegrywa swój serwis i sytuacja zmienia się na korzyść gości. Holendrzy wygrywają dwa następne gemy i kończą tego długiego seta.

Wczoraj w ostatnim dniu meczu Tłoczyński pokonał van Svola 13:11 4;6 6:3 6:2; zaś Baworowski Hughana 0:6 6:3 6:4 6:4. Ogólny wynik meczu 4:1 dla Polski. Po tym zwycięstwie tenisiści polscy grać będą o puchar Davisa z Niemcami za 2 tygodnie w Warszawie.

Propagandowe zawody lekkoatletyczne w Toruniu z udziałem Gąsowskiego

Krueger bije rekord Pomorza w kuli

Wczoraj w południe odbyły się w Toruniu na boisku miejskim propagandowe zawody lekkoatletyczne, z których dochód przeznaczył organizator imprezy KS KPW Pomorzanin na FON.

Z powodu złych warunków atmosferycznych zainteresowanie słabe. Mimo zimna w niektórych konkurencjach osiągnięto dobre wyniki np. w kuli i dysku. W kuli doskonały miotacz toruński Krueger I (KPW Pomorzanin) pobił rekord Pomorza wynikiem 13.82 m (stary rekord 13.49).

W ramach tych zawodów startował również przebywający obecnie w Toruniu Gąsowski (Orlęta), który startował w kilku konkurencjach.

WYNIKI: 100 m: 1) Dunecki (KPW Pomorzanin) 11.4; 2) Płaczek (Pomorzanin) 11.8; 3) Jaruszewski (Pomorzanin) 12.

1000 m.: 1) Gąsowski (Orlęta) 2,35,4; 2) Olszewski (Pomorzanin) 2.44.6; 3) Szyperski (Pomorzanin) 2.47,8.

3000 m: 1) Poliński (Sokół Toruń) 9.42.5; 2) Szyperski 9.51.2; 3) Szymański 9,56,6.

Tyczka: 1) Gąsowski 3,30 m; 2) Geller (Liceum Budowl.) 3 m.

400 m: 1) Dunecki 52,5; 2) Płaczek 56; 3) Jaruszewski 56.9.

Dysk: 1) Krueger 36,88; 2) Dunecki 35,76; 3) Gąsowski 34,38.

Skok w dal: 1) Płaczek 5,79 m; 2) Jarząbkiewicz (Liceum Budowl.)

Kula: 1) Krueger I 13,82 (nowy rekord Pomorza); 2) Krueger II 10,75 i pół.

Zawody kolarskie w Toruniu

W ub. niedzielę odbyły się w Toruniu szosowe zawody kolarskie o mistrzostwo gniazda III Sokoła w Toruniu. Zawody odbyły się na trasie 100 km. Toruń—Kowalewo—Wrocki—Toruń.

Wyniki: 1) Dondalski (Sokół Toruń) czas 3.29.43; 2) Szpadziński 3,32,39; 3) Głowacki 3.32,39,2; 4) Ruszkowski 3,36,32.

Sukces krakowskich szermierzy w Warszawie

W sobotę rozpoczęły się w Warszawie ogólnopolskie zawody szermiercze o mistrzostwa Warszawy. Sukces odnieśli szermierze krakowscy, którzy obsadzili wszystkie pierwsze miejsca.

We florecie startowało 14 zawodników. Tytuł mistrza Warszawy zdobył Jarosz z krakowskiego AZS przed kolegą klubowym Kandziorą, Kemerem z Katowic i Dajwłowskim z Łodzi.

W szpadzie na 24 startujących krakowianie zajęli cztery pierwsze miejsca. Pierwszym był niespodziewanie Czyżowski.

Harcerze toruńscy zwyciężyli w zlocie gwiaździstym

W dniu 3 maja przybyły do Warszawy na lotnisko Mokotowskie harcerskie sztafety lotnicze, które przywiozły dla P. Prezydenta RP adresy hołdownicze wszystkich Chorągwi Harcerzy.

Zlot gwiaździsty samolotów połączony był z zawodami lotniczymi. W zawodach zwycięstwo odniosła załoga toruńska Z tej okazji szef głównej Kwatery Harcerzy w Warszawie nadesłał komendantowi Pomorskiej Chorągwi Harcerzy gratulacje następującej treści:

„Gratuluję Druhowi zwycięstwa w sztafecie lotniczej odniesionego przez załogę samolotu toruńskiego.

Jestem rad, że w pierwszych zawodach lotniczych organizowanych przez Związek Harcerstwa Polskiego w ramach sztafety zwyciężyła załoga tej Chorągwi, która w roku 1938 pierwsza rzuciła myśl urządzenia sztafety lotniczej.

Pomorskiej Chorągwi Harcerzy składam serdeczne życzenia dalszego rozwoju prac lotniczych".

Czuwaj!

Szef Głównej Kwatery Harcerzy

(—) Tadeusz Borowiecki, hm.

Niedzielne mecze ligowe

WARSZAWA. Warszawianka—Polonia 5:1 (1:1).
KRAKÓW. Wisła—Cracovia 5:1
CHORZÓW. Ruch—Garbarnia 5:0.
POZNAŃ. Warta—AKS 2:1 (1:0).
LWÓW. Pogoń-Union Touring 2:2.

Pomorska kl. A

Niespodziewana porażka Gryfu z Ciszewskim

Ciszewski—Gryf 7:2 (7:0)

Wczoraj na boisku miejskim w Bydgoszczy rozegrany został mecz piłkarski z cyklu rozgrywek o mistrzostwo pomorskiej kl. A pomiędzy mistrzem Pomorza WKS Gryf (Toruń) a K. S. „Ciszewski" Bydgoszcz.

Niespodziewane lecz zasłużone zwycięstwo odniósł Ciszewski w stosunku 7:2 (7:0).

Bramki dla zwycięzców strzelili: Pikies 2, Radzieja 2, Grenda 2 i Preja 1.

Dla Gryfu w ostatnich 5 min. gry Wolender i Kamiński.

Mecz wzbudził mimo zimna duże zainteresowanie i zgromadził ok. 1000 widzów. Sędziował dobrze p. kpt. Kubina z Gdyni.

KPW Pomorzanin—KPW Unia (Tczew) 5:2

W Toruniu na boisku miejskim spotkały się dwa bratnie kluby KPW Unia (Tczew) i KPW Pomorzanin (Toruń).

Mecz zakończył się zdecydowanym zwycięstwem toruńczyków w stosunku 5:2 (3:1). Gra toczyła się ze zmiennym szczęściem, przy czym Pomorzanin miał lekką przewagę. Goście nie wykorzystali szeregu momentów podbramkowych.

Bramki dla zwycięzców strzelili: Wronecki 3, Woliński 1 i Grajkowski 1. Dla gości Meyna i Witajski.

Sędziował p. Nawrocki z Grudziądza.

Bałtyk (Gdynia) — Polonia (Bydgoszcz) 8:1

W Gdyni w meczu o mistrzostwo pomorskiej klasy A Bałtyk gdyński pokonał bydgoską Polonię w stosunku 8:1 (4:0).

MECZ DWU REPREZENTACJI PIŁKARSKICH W WARSZAWIE

W środę, dnia 10 bm. odbędzie się w Warszawie mecz piłkarski dwuch teamów złożonych z czołowych piłkarzy polskich. Mecz będzie miał charakter treningowy.

BOKSERZY WARSZAWSCY OTRZYMALI ZEZWOLENIE NA WYJAZD DO MONACHIUM

Zarząd Z. Z. udzielił Warszawskiemu Okręgowemu Związkowi Bokserskiemu zezwolenia na wysłanie reprezentacji do Monachium.

Otwarcie sezonu sportów wodnych

Kapryśna aura nie sprzyjała w bież. roku wodniakom. W ub. niedzielę, w dniu otwarcia w całej Polsce sezonu sportów wodnych wbrew tradycji panował dotkliwy ziąb, to też uroczystość tegoroczna odbyła się w skromnych ramach.

W Toruniu po nabożeństwie w bazylice św. Jana uformował się pochód wioślarzy, kajakowców i żeglarzy, który przeszedł ulicami miasta do Ośrodka Sportów Wodnych, gdzie po przemówieniu p. mgr. Domańskiego, prezesa KKT nastąpiło podniesienie bander we wszystkich klubach toruńskich i tym samym otwarty został oficjalnie sezon.

16-GO MAJA ŚLUBOWANIE OLIMPIJSKIE

W dniu 16 maja odbędzie się w całej Polsce uroczystość ślubowania olimpijskiego sportowców, zaliczonych w poczet kadry olimpijskiej. Ślubowanie takie odbędzie się równocześnie w Warszawie, Lwowie, Krakowie, Katowicach, Poznaniu, Łodzi, Toruniu i Wilnie.

Warszawa pokon. Łódź w boksie 9:7

Rozegrany wczoraj w Łodzi międzymiastowy mecz pięściarski pomiędzy reprezentacjami Warszawy i Łodzi zakończył się zwycięstwem Warszawy w stosunku 9:7.

BILANS

firmy Zakłady Przemysłu Tłuszczowego i Olejarskiego „UNION" Spółka Akcyjna
na dzień 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY

Majątek stały — budynki fabryczne	2.466.286,31	
Urządzenia techniczne (maszyny, urządzenia, bocznica etc.)	6.995.085,50	
Inwentarz zakładowy i biurowy — martwy	76.216.98	9.537.588 79
Majątek płynny — gotówka w kasie i w bankach	185.184,42	
Papiery wartościowe	216.727 52	
Weksle w portfelu i dyskoncie	285.491 35	687.403,29
Materiały — nasiona oleiste	5.906.824 77	
surowce	6.763,23	
opakowanie	199.428 09	
materiały pomocnicze i pędne	149.282.55	
gotowe wyroby	2.437.564,72	8.699.863,36
Dłużnicy — odbiorcy	652.207 99	
dostawcy	16.558 70	
różni	531.687 67	1.200.454,36
Sumy przechodnie — wydatki dotyczące okresu przyszłego	49 157,44	49.157,44
Ogólna suma bilansowa	20.174.467,24	
Gwarancje udzielone bankom krajowym	4.000 000,—	
Gwarancje otrzymane	179.000,—	

STAN BIERNY

I. Kapitały własne — kapitał akcyjny	7.000.000.—	
Kapitał zapasowy — saldo z roku ubiegłego	92.583,—	
dopisano w roku sprawozdawczym	51 247 —	143.830,—
Kapitał rezerwowy — saldo z roku ubiegłego	150.000,—	
dopisano w roku sprawozdawczym	150.000,—	300.000,—
II. Kapitał amortyzacyjny - saldo z r. ubiegł.	4.022.615,83	
odpisano w roku sprawozdawczym	15.664 23	
dopisano " " "	762 893 —	4 769.844,60
III. Zobowiązania — Banki	3.600.596 —	
Dostawcy	2.027.528,68	
Odbiorcy	35.110,84	
Różni	192.140.45	
Weksle zdyskontowane	273.691,35	6.128.967,32
Fundusze i zobowiązania specjalne — „Delcredere"	177.677.02	177.677,02
Sumy przechodnie — dochody dotyczące okresu przyszłego	31.360.11	
Inne (rezerwa na podatki)	624.113,60	655.473,71
Zyski — saldo z roku ubiegłego	24 841 50	
Zysk w roku sprawozdawczym	973.833 09	998.674,59
Ogólna suma bilansowa	20.174.467,24	
Banki za gwarancje	4.000.000,—	
Różni za gwarancje	179 000,—	
Ogólna suma zobowiązań zagranicznych	1.855.248,51	

Rachunek Strat i Zysków za czas od 1. 1. — 31. 12. 38.

Winien:

Koszty administracji ogólnej	655.529,84
" fabrykacji	2.120.944,10
" sprzedaży	388.251.47
" kredytów	273.879,69
Podatki państwowe i komunalne	707.845,17
Odpisy amortyzacyjne	762.893 —
Ubezpieczenia	43.425,84
Zysk	973.833.09
Razem	5.921.102,20

Ma:

Rachunek towarów	5.771.438,27
Różnice kursowe	140.070,51
Zysk na sprzedaży ruchomości	4.253,82
Różne zyski	5.339,60
Razem	5.921.102,20

Z Kujaw Zachodnich

— **PRZEDSTAWICIELSTWO „GAZETY POMORSKIEJ“ w Inowrocławiu** mieści się przy ul. Prezydenta Narutowicza 62, I ptr., tel. 198. Godziny urzędowania od 10—14 i 16—19.

— **Nocny dyżur apteczny pełni w bieżącym tygodniu** apteka „Pod Lwem“, ul. Król. Jadwigi.

— **Nocny dyżur lekarski pełni** z poniedziałku na wtorek dr Nowakowski, Aleje Sienkiewicza; z wtorku na środę, dr Sikorski, ul. Solankowa.

— **Karetka Pogotowia PCK.** — tel. 276.

— **Telefon postoju autodorożek nr. 501.**

— **Telefon Straży Pożarnej nr. 618.**

— **Komisariat PP.** — ul. Gen. Pierackiego 6., tel. 534.

— **Publiczna Biblioteka m. Inowrocławia** czynna codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 17—19.

— **Biblioteka Ogniska KPW,** ul. Magazynowa czynna w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17—19.

REPERTUAR KIN

SŁOŃCE: „Wesoły ordynans“.
STYLOWY: „Banita“.
ŚWIT: „Pani i cowboy“.
AS: „Niebezpieczna miłość“.

— **Lokalny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego** w Inowrocławiu ustalił na uroczystym posiedzeniu w sali Magistratu program obchodu w dniu 12 bm. Udział w obradach wzięli przedstawiciele władz, wojska, samorządu i organizacyj.

— **Zapiski policyjne.** Przytrzymano i osadzono w areszcie policyjnym Andrzeja Buraka z Inowrocławia (ul. św. Ducha 10), który dokonał kilku kradzieży. W restauracji „Pod księżycem“ dokonano znowu kradzieży na szkodę „rozbawionego“ gościa: Fortancerka Pelagia Szafrańska skradła 20 zł Stanisławowi Barskiemu. Dochodzenia w tej sprawie prowadzi policja.

— **Znaleziono aparat fotograficzny marki „Agfa“.** Właściciel może odebrać zgubę w Komisariacie P. P. na m. Inowrocław w godzinach urzędowych.

— **Z żałobnej karty.** Właściciel restauracji p. Mieczysław Żurkowski w Inowrocławiu zgłosił nagły zgon w jego lokalu mieszkańca Inowrocławia, szczotkarza Kujawy. Zawezwany lekarz orzekł, że śmierć nastąpiła skutkiem udaru serca.

— **Piękna ofiara na rzecz rozbudowy lotniska.** Komisarz Miejski P. O. P. komunikuje, iż 48 urzędników i pracowników Obwodowego Urzędu Pocztowo-Telekomunikacyjnego w Inowrocławiu nr. 1 zrzekło się dobrowolnie i samorzutnie obligacji wzgl. bonów Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej na rzecz Funduszu Rozbudowy Lotniska w ogólnej kwocie 2.440 zł.

Niech piękny ten i obywatelski czyn znajdzie naśladowców.

— **Słuszna kara.** Przed Sądem Grodzkim w Inowrocławiu stanął mieszkaniec Szymborza — Józef Bartoszak, który oskarżony był o rozsiewanie niepokojących wieści, które rozpowiadał w składzie spożywczym p. Wyborskiego w Szymborzu. Skazano go na 3 miesiące bezwzględnego aresztu oraz 30 zł grzywny.

— **Młodzi Stronnictwa Narodowego na ławie oskarżonych.** Trzech członków oddziału młodych Stronnictwa Narodowego zasiadło ostatnio na ławie oskarżonych w Sądzie Grodzkim w Inowrocławiu. Akt oskarżenia zarzucał im rzucanie kamieniami w pochód manifestacyjny na rzecz Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej. Jeden z oskarżonych Mieczysław Tomaszewski przyznał się do winy i Sąd skazał go na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary.

Renowacja gotyckiej fary w Grudziądzu

W bieżącym sezonie wiosennym rozpoczęte zostały roboty konserwatorskie we wnętrzu zabytkowego kościoła farnego św. Mikołaja w Grudziądzu. Fara grudziądzka — to wielki trzy nawowy halowy kościół gotycki ceglany, wzniesiony w XIV wieku i przebudowany w XV w. Prace zmierzające do przywrócenia wnętrzu tego kościoła pierwotnego wyglądu i dawnej świetności zainicjowane zostały i prowadzone są z wielkim nakładem i energią przez ks. proboszcza dr. Antoniego Pastwę przy współpracy budowniczego powiatowego Franciszka Ochoty, art. malarza Stefana Wojciechowskiego. Nad kierunkiem prac czuwa konserwator wojewódzki.

Po przeprowadzeniu badań tynków i murów przed rozpoczęciem restauracji wnętrza fary, odkryto średniowieczną polichromię figuralną na filarach międzynawowych. Odkryte malowidła ścienne pochodzące w znacznej części z pocz. XVI wieku zostały zabezpieczone pod kontrolą konserwatora przez art. mal. S. Wojciechowskiego z Grudziądza.

Wobec tego, iż cenne malowidła ścienne zachowały się jedynie w stanie szczątkowym, a utrzymanie ich oraz odrestaurowanie byłoby ze względów technicznych nad wyraz trudne, powołana komisja z udziałem kierownika państwowej pracowni konserwatorskiej na zamku warszawskim prof. Jana Rutkowskiego — postanowiła zachowane fragmenty średniowiecznych malowideł ściennych zdjąć wraz z tynkami z murów i traktując je jako zabytki o wartości muzealnej przenieść do muzeum, na co wyraził swą zgodę również J. E. Ks. Biskup Okoniewski.

Wnętrze fary grudziądzkiej zostanie ściśle przywrócone do pierwotnego wyglądu — jaki miało ono w średniowieczu. Mury wewnętrzne utrzymane będą w surowej cegle o pięknym wiśniowym odcieniu, sklepienia zaś, ościeże okien i podniebienia arkad międzynawowych zostaną otynkowane, z tym, iż piękne w rysunku gwiaździste żebra sklepień gotyckich pozostaną w pierwotnym stanie bez tynku.

Odrestaurowane wnętrze kościoła będzie posiadało wiele analogii z najpiękniejszymi wnętrzami gotyckich kościołów Pomorza jak katedra w Pelplinie, kościoły św. Jakuba i Jana w Toruniu.

ŚWIECIE

— *Z kroniki policyjnej.* W Plewnie działała jakaś szajka złodziejska, która dokonała kradzieży garderoby, u pp. Bernarda Waszkego, Wintera, Klawitera, Chmurzyńskiej i Błażejewskiej. Policja jest już na tropie tej szajki. Poza tym w Komórsku udało się policji ująć szajkę złożoną z sześciu osobników którym więzienie już nie jest obce. Aresztowana szajka „pracowała“ w okolicy Nowego. (ś).

— *Roboty brukarskie na rynku świeckim.* W tych dniach zostały podjęte roboty brukarskie na placu Min. Pierackiego. Usuwa się nawierzchnię z kamieni, które zostaną zużyte do wybrukowania ulic. Na rynku kładziona jest kostka betonowa. (ś).

— *„Piękno i historia miasta i powiatu świeckiego“.* Pod takim hasłem urządza oddział Polskiego Tow. Krajoznawczego z racji zjazdu delegatów PTK z całego Pomorza, w Świeciu w dniach 17 i 18 czerwca br. wystawę. Na wystwie znajdą się fotografie, obrazy, rysunki itd., które zilustrują piękno okolic Świecia. (ś).

— *Z Pow. Komitetu Pomocy Dzieciom i Młodzieży.* Na walnym zebraniu Powiatowego Komitetu Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Świeciu omawiano rezultaty pracy w minionym okresie. O szeroko zakrojonej akcji dożywiania dzieci udzielania odzieży i pomocy szkolnych, przeprowadzonej w Świeciu i Nowem, jak i w wielu wioskach powiatu, świadczy wymownie suma wydatków, sięgająca prawie 21.000 zł. Po przyjęciu nowego statutu przystąpiono do wyboru zarządu, który obecnie przedstawia się następująco: pp. kier. szkoły Makiłła prezes, ks. Fr. Szybowski wiceprezes, kier. szkoły Czarnecki sekretarz, bankowiec Andrzejewski skarbnik, Cwinarowiczowa, Gregorkiewicz, starosta Cwinarowicz, ks. radca Konitzer i insp. szkolny Sołtysik członkowie zarządu. Fr. Domachowski, W. Kowalski i A. Tomasik komisja rewizyjna, burm. Słabęcki i Dąbrowski J. zastępcy.

Na zebraniu uchwalono budżet w wysokości 21.064 zł. (ś).

Odprawa K. P. W. w Laskowicach

W dniu wczorajszym odbyła się w Laskowicach odprawa prezesów i referentów wychowania obywatelskiego ognisk kolejowego Przysposobienia Wojskowego Okręgu Pomorskiego.

Zjazd zgromadził około 150 delegatów i licznych gości.

Wśród powszechnego entuzjazmu uchwalono rezolucje do Wodza Naczelnego Marszałka Rydza-Śmigłego, ministra Spraw Zagranicznych Becka, do ministra Ulrycha.

Szczegółowe sprawozdanie damy w następnym numerze.

Zjazd znamionował wysoki poziom.

Sytuacja w naszym rybołówstwie morsk.

Trawler „Eugeniusz“ na wodach islandskich

Na połowach dorszów w pobliżu duńskiej wyspy Bornholm znajduje się obecnie około 20 polskich kutrów rybackich z Gdyni i Władysławowa. W ciągu ubiegłego tygodnia dowozy dorszów do gdyńskiego portu rybackiego wyniosły około 1.500 centnarów. Po niedawno wprowadzonej reglamentacji dowozów, dzienny przywóz tych ryb wynosi 400 do 500 ctr. Dowożone transporty dorszów mrożone są na zapas przez Morskie Zakłady Rybne w chłodni gdyńskiego portu rybackiego, odpadki z nich natomiast przerabia na mączkę rybną Fabryka Mączki i Olejów Rybnych.

Wychodzące z Władysławowa na połowy ryb kutry, zaopatrywane są obecnie w lód, dowożony z portu rybackiego w Gdyni. Wpływa to dodatnio na usprawnienie pracy rybaków, gdyż poprzednio, przed udaniem się na połowy, zmuszeni byli oni zawijać po lód do Gdyni.

Trawler rybacki „Eugeniusz“ który w dniu 25 kwietnia br. powrócił z dalekomorskiej wyprawy rybackiej w pobliżu Islandii, przywożąc pokaźny ładunek rozmaitych ryb morskich, głównie łososi islandzkich, wyruszył na nową wyprawę na wody islandzkie.

Sytuacja w handlu rybno-śledziowym pozostaje bez zmian. Obroty śledziami solonymi prawie że ustały, również świeżymi rybami są minimalne. Jeśli chodzi o zapasy, brak wielu asortymentów śledzi, natomiast dość duże są zapasy magazynowanych w stanie zamrożonym ryb białych.

Kronika polityczna

Na historycznym posiedzeniu Sejmu R. P. w dniu 5 maja br., na którym Minister Spraw Zagranicznych pułk. Józef Beck wygłosił mowę na temat polskiej polityki zagranicznej, był obecny Wojewoda Pomorski Min. Władysław Raczkiewicz.

Baczność młodzi lekarze!

Urzędowy spis miast liczących poniżej 5000 mieszkańców w województwie pomorskim, w których lekarze mogą odbywać 2-letnią praktykę lekarską, przewidzianą ustawą z dnia 30 lipca 1938 roku (Dz. U. RP. Nr 57 poz. 449):

Górzno, pow. brodnickiego; Fordon pow. bydgoskiego; Koronowo pow. bydgoskiego; Łasin, pow. grudziądzkiego; Gniewkowo pow. inowrocławskiego; Radziejów pow. nieszawskiego; Dobrzyń nad W., pow. lubawskiego; Dobrzyń nad Drw. pow. rypińskiego; Więcbork, Kamień, pow. sępoleńskiego; Skórcz, pow. starogardzkiego; Nowe, pow. świeckiego; Barcin, Łabiszyn, Kcynia, pow. szubińskiego; Golub, Kowalewo, pow. wąbrzeskiego; Brzejść Kujawski, Kowal, Lubień, Lubraniec, Chodecz, Przedecz, pow. włocławskiego; Łobżenica, Mrocza, Miasteczko, Wysoka, pow. wyrzyskiego.

Chełmno

— **PRZEDSTAWICIELSTWO „GAZETY POMORSKIEJ“ W CHEŁMNIE, mieści się przy ul. 22 Stycznia 9. Tam przyjmuje się ogłoszenia i prenumeratę. Ogłoszenia drobne do 17 słów — 1,— zł.**

— **Biblioteka Towarzystwa Czytelni Ludowych** przy ul. Wodnej otwarta w poniedziałki, środy i piątki — od godziny 17 do 19,30.

— **Dzieci z przedszkola miejskiego** złożyły na ręce referenta oświatowego p. Sołtysiaka 80 złotych na pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej, a bony z tej pożyczki ofiarowały na FON. Zważywszy, że większa część tych ofiarodawców, to dzieci rodziców biednych i bezrobotnych, czyn ten musimy uznać jako objaw wielkiego patriotyzmu wychowawców i rodziców tych dzieci.

— **Sportowiec z Chełmna weźmie udział w Olimpiadzie.** Kapitan Związkowy Polskiego Zw. Kajakowców dr. Sorma wyznaczył do przedolimpijskiego obozu kajakowego Edmunda Głowackiego, członka chełmińskiego Tow. Gimnastycznego „Sokół“.

Zmiana na stanowisku Naczelnego Inspektora Ceł w Gdańsku

W tych dniach zaszła zmiana na stanowisku Naczelnego Inspektora Ceł w Gdańsku.

Dotychczasowy Naczelny Inspektor Ceł p. Zygmunt Krzysztoporski przeniesiony został do Lwowa na stanowisko dyrektora Ceł, a stanowisko Naczelnego Inspektora Ceł w Gdańsku objął p. dr Stanisław Mielech, b. naczelnik urzędu celnego w Warszawie.

Uczeń Państwowego Gimnazjum w Starogardzie — wynalazcą.

Edmund Muchowski — uczeń tutejszego gimnazjum, znany z wynalazku automatycznej podeszwy, skonstruował ostatnio aparat, który służy równocześnie do powiekszania, kopiowania, retuszowania oraz jako lampa ciemnicowa.

Aparat ten został wystawiony na Targach Poznańskich w roku bieżącym.

Zrozumiałym jest, że tego rodzaju „Uniwersalny fotosprzęt“ będzie z rpawdziwym zadowoleniem przyjęty przez szerokie rzesze fotografów zawodowych i foto-amatorów.

Hallo, tu Polskie Radio!

PONIEDZIAŁEK, 8 KWIETNIA

Program ogólnopolski

6,30 Audycje poranne. 11,00 Audycja dla szkół: „Jak Czarniecki konno przeprawił się przez morze“. 11,15 „Fats“ Waller — kompozytor i wykonawca (płyty). 11.30 Audycja dla poborowych. 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12,03 Audycja południowa. 13.00 Audycja dla kupców. 13.30 „Muzyka poważna i lekka“ — audycja dla liceów. 15.00 Teatr Wyobraźni dla młodzieży: „Tajemniczy ogród“ — słuchowisko. 15.30 Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Rozgłośni Lwowskiej. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Kronika naukowa: „Fizyka“. 16,35 „Menażeria muzyczna“ — audycja w oprac. dr. Zofii Lissa. 17.15 „Wypoczynek, sprawność, kultura“ — pog. wygł. Wanda Prażmowska-Ivanka. 17,30 Recital skrzypcowy Zdzisława Roesnera. 18.00 Stylizowane pieśni murzyńskie (płyty). 18.30 Audycja junackich Hufców Pracy. 19.00 Koncert rozrywkowy (z Katowic). 20.00 Audycja dla wsi. 20.15 D. c. koncertu rozrywkowego (z Katowic). 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Ignacy Paderewski: Wariacje fortepianowe z fugą na temat oryginalny es-moll op. 25 Wykonawca Józef Turczyński. 21.30 Nowości literackie omówi Stanisław Adamczewski 21,45 Śpiewa Lili Pons — sopran (płyty). 22.00 Koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga. 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. 23,05 Wiadomości z Polski w języku francuskim.

Rozgłośnia Pomorska w Toruniu

6.57 Pieśń „Witaj Gwiazdo Morza“. 10.00 Koncert rozrywkowy (płyty). 10.55 Program na jutro. 14.00 Wiadomości z Pomorza. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Kwadrans walców (płyty). 18.25 Wiadomości sportowe z Pomorza. 20.00 Soliści w lekkim repertuarze (płyty). 21.45 Muzyka taneczna (płyty). 22.00 Koncert rozrywkowy w wyk. zespołu solowego B. T. M. 22.30 Eksperymentalny Teatr Wyobraźni: „Wiosna i karabiny“ — opowieść dźwiękowa Tadeusza Markowskiego.

Audycje zagraniczne

18,30 TALLIN. „Fra Diavolo“ — op. Aubera.
20,00 BRUKSELA FRANC. Koncert muzyki hiszpańskiej.
20,00 SZTOKHOLM. „Faust“ — opera Gounoda.
20,10 DEUTSCHLANDSENDER. Festiwal Brahmsa.
20,15 DROITWICH. Londyński Festiwal Muzyczny. Dyr. Arturo Toscanini.
20,30 LILLE. Koncert symfoniczny.

WTOREK, 9 KWIETNIA

Program ogólnopolski

6.30 Audycje poranne. 11.00 Audycja dla szkół: „Kto odkrył biegun północny“ — pogadanka. 11.15 Śpiewa Beniamino Gigli (płyty). 11.30 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa (z Katowic). 15.00 „Straszne przygody Toffi“ — opowiadanie. 15.15 Skrzynka ogólna — dr. Marian Stępowski. 15.30 Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Poznańskiej. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16.30 Pieśni Mendelssohna i Schuberta w wykonaniu zespołu żeńskiego „Pro Arte“ (z Wilna). 16.55 Surowce w życiu gospodarczym: „Kauczuk“ — pogadanka. 17.05 Utwory klarnetowe wykona Józef Madeja. 17.25 Angielski przyjaciel Polski — pog. 18.00 Koncert orkiestr dętych (płyty). 18.30 Audycja dla robotników. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.00 Audycja dla wsi. 20.15 Koncert rozrywkowy (d. c.). 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 „Wilhelm Tell“ opera romantyczna G. Rossiniego. Transmisja z Teatru Miejskiego im. Wiktora Emanuela II we Florencji. W przerwie o godz. 22.05 Wiedza i książka: Książki o dziejach teatru polskiego omówi Eugeniusz Świerczewski. 23.15 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. 23.20 Przegląd prasy.

Rozgłośnia Pomorska w Toruniu

6.57 Pieśń „Witaj Gwiazdo Morza“. 10.00 Koncert rozrywkowy (płyty). 10.55 Program na jutro. 11.15 Muzyka (płyty). 13.00 Dla każdego coś ładnego (płyty). 13.50 Wiadomości z Pomorza. 15.15 Audycja dla dzieci — w oprac. Stanisława Nowaczyka. 18.00 Pogadanka społeczna. 18.05 Śpiewa chór Juranda (płyty). 18.15 Życie kulturalne Pomorza — pogadanka dr. Jana Piechockiego. 18.25 Wiadomości sportowe z Pomorza. 20.00 Rozmowę z rolnikami przeprowadzi inż. Andrzej Miksiewicz. 22.20 Aktualności.

Recital skrzypcowy Zdzisława Roesnera

W dniu 8 bm. o godz. 16,35 przed mikrofonem bydgoskiego studia Rozgłośni Pomorskiej wystąpi znany skrzypek Zdzisław Roesner. W programie recitalu muzykę dawną reprezentuje mało znany utwór Henryka Wieniawskiego „Karnawał rosyjski“. Sarasatego — „Kaprys baskijski“ i utwory Czajkowskiego. Fauré'go i Hubay'a — dopełnią interesującej całości.

Na drodze poszukiwania nowej formy opowieści dźwiękowej

znajdziemy się **w poniedziałek, 8 bm. o godz. 22,30.** Wszystkich, którzy pamiętają eksperyment Tadeusza Markowskiego w jego opowieści pt. „Symfonia niedokończona“ — czeka nowe przeżycie artystyczne. W poszukiwaniu nowej formy słuchowiska dźwiękowego, w którym równouprawnia wszelkie elementy akustyczne (głos — muzyka — burza, szum lasu, turkot wozu, śpiew, hałas itd. itd.) — autor bierze za temat opowieści **„Wiosnę i karabiny“.**

Redakcja i Administr. „Gazety Pomorskiej" w Bydgoszczy — ul. Dworcowa 30, tel. 24-80

Redaktor przyjmuje od godz. 17—18 (z wyjątkiem dni przedświątecznych).

Dziś poniedziałek Stanisława 8 maja

Jutro wtorek Grzegorza 9 maja

WAŻNE TELEFONY

— **Straż Pożarna**, ul. Pomorska nr. 16, telefon 06.
— **Komisariat Główny P. P.** (gmach wojewódzki), Jagiellońska 5, tel. 2700
— **Magistrat** (Ratusz) — Jezuicka 1 telefon 2600.
— **Pogotowie Ratunkowe**, Pomorska 16, telefon 2615 i 2616.

DYŻURY APTEK

— **Apteka Centralna**, ul. Gdańska 27, telefon 3994.

— **Apteka pod Lwem**, ul. Grunwaldzka 37, tel. 3191.

PROGRAM KIN:

KRISTAL: „Gibraltar".
BAŁTYK: „Więzień królewski".
KAPITOL: „Olimpiada"
APOLLO: „Cztery córki".
MARYSIEŃKA: „Porzucona".

NOTATKI KRONIKARZA

— **Wystawa prac reklamowych.** Z okazji konferencji rejonowej metodycznej z zakresu organizacji i techniki handlu, połączonej z konkursem okien wystawowych w firmach bydgoskich, otwarta została wystawa prac reklamowych młodzieży Miejskiego Gimnazjum Kupieckiego przy ul. Jagiellońskiej.

— **Z okazji imienin — ofiary na FON.** Pracownicy firmy „Prom" złożyli na FON 100 zł zamiast upominku z okazji imienin właściciela zakładu p. Zygmunta hr. Mielżyńskiego-Kurnatowskiego.

— **50 procent zniżki do Warszawy.** W Warszawie odbędzie się w dn. 25 maja — 25 czerwca wystawa pt. „Świat Kobiecy". Na wystawę tę Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet organizuje 3 i 4 czerwca wycieczkę, której uczestnicy korzystać będą z 50-procentowej zniżki kolejowej w obie strony.

— **Dezynfekować aparaty telefoniczne.** W związku z rozporządzeniem Wojewody Pomorskiego o dezynfekcji aparatów telefonicznych, któremu to rozporządzeniu podlegają wszystkie aparaty publiczne i zbiorowe, zawiadamiamy, iż odkażanie przeprowadza Powiatowe Koło Związku Inwalidów Wojennych ul. Wały Jagiellońskie 15. Tel. 16-13.

— **Z okazji imienin dyr. Zygmunta Polakowskiego** młodzież Państ. Liceum i Gimn. im. Józefa Marszałka Piłsudskiego złożyła 100 zł na F. O. N.

— **Nowy dyrektor Banku Zw. Spółek Zarobkowych.** Dyrektorem bydgoskiego oddziału Banku Związku Spółek Zarobkowych mianowany został p. Feliks Siedlewski, dotychczasowy dyrektor oddziału katowickiego. P. dyr. Hordyński, znany i ceniony na tutejszym gruncie, objął stanowisko dyr. oddziału w Gdyni.

— **Cech Rzeźnicki na FON.** Cech Rzeźnicki uchwalił wpłacić 1000 zł na FON. oraz 500 zł na Pożyczkę Lotniczą.

— **Ofiara obowiązku.** Na ul. Toruńskiej 8 wybuchł pożar w stolarni Szczerbowskiego. Podczas akcji ratunkowej, strażak Witold Majchrzak poślizgnął się na belce i złamał nogę. Ofiarę obowiązku przewieziono do szpitala miejskiego.

— **Tanie kąpiele dla rekrutów.** Zarząd m. Bydgoszczy, chcąc udostępnić w okresie głównego poboru rekruta korzystanie z tanich kąpieli, obniżył dla poborowych opłaty w Łaźni Miejskiej na Szwederowie za kąpiel natryskową na 10 gr, za kąpiel w wannie 25 gr włącznie z mydłem i ręcznikiem.

— **Zebranie Koła LOPP na Szwederowie.** We wtorek 9 bm. o godz. 20 odbędzie się w szkole im. Dąbrowskiego (ul. Dąbrowskiego) zebranie Koła LOPP. Komendantów oplg. Porządek obrad obejmuje m. in. ciekawy referat poparty praktycznymi pokazami z dziedziny obrony przeciwlotniczo - gazowej. Z uwagi na ten ze wszechmiar aktualny dziś temat referatu, uprasza się o przybycie wszystkich członków. Prosimy również o przybycie wszystkich Obywateli Szwederowa, którzy nie są jeszcze dostatecznie uświadomieni w obronie przeciwlotniczo - gazowej.

Odwołane przedstawienie „Halki"

W sobotę wieczorem nadeszła z Warszawy telegraficzna wiadomość odwołująca przyjazd zespołu opery warszawskiej na gościnny występ w poniedziałek dnia 8 bm. Kasa teatru zwraca pieniądze za wykupione bilety.

Szkolenie kobiet w obronie przeciwlotniczo-gazowej

Wobec ogromnego zainteresowania się dziedziną obrony przeciwlotniczo - gazowej wśród kobiet, zarząd Koła Kobiecego LOPP podaje do wiadomości wszystkim Paniom zam. na terenie m. Bydgoszczy, że **drugi cykl pogadanek na tematy obr. przeciwlotniczo-gazowej zostanie rozpoczęty w poniedziałek, 8 bm. o godz. 17-ej** w salce parterowej Resursy Kupieckiej przy ul. Jagiellońskiej 13.

Prosimy Panie o punktualne przybycie.

Teatr pobił prasę... w meczu piłkarskim w Bydgoszczy

W niedzielę na stadionie miejskim w Bydgoszczy rozegrany został mecz piłkarski na FON pomiędzy reprezentacją miejscowych dziennikarzy i artystów Teatru Miejskiego. Na boisku przybyło mimo dokuczliwego zimna przeszło 1000 osób. W loży honorowej zajęli miejsca prezydent miasta Barciszewski, generał Grzmot-Skotnicki i generał Przyjałkowski oraz wicestarosta Nowakowski.

Drużyna artystów w kostiumach sportowych oraz we frakach i cylindrach ofiarowała przeciwnikom żywą kaczkę, otrzymując wzamian 10-litrową butelkę z płynem imitującym koniak. Spotkanie żywo oklaskiwane przez rozbawioną publiczność obfitowało w humorystyczne momenty i zakończyło się zwycięstwem artystów w stosunku 10:2 oraz kilkoma kontuzjami.

Sędziował prezes Pomorskiego Związku Piłki Nożnej p. Zygmunt Kochański. Sędziami liniowymi były ulubienice publiczności artystki Teartu Miejskiego pp. Domańska i Wańska.

Wieczorem w sali pod Orłem odbył się dancing połączony z żywym dziennikiem i produkcjami artystów. Dochód z „Dziennika" przeznaczono na FON.

Bractwo strzeleckie w nowym sezonie

Bydgoskie Kurkowe Bractwo Strzeleckie rozpoczęło sezon strzelecki pod naczelnym hasłem bractwa: „Ćwicz oko i dłonie w Ojczyzny obronie". Na wstępie piękne przemówienie wygłosił prezes p. K. Kujawski, przypominając Braciom o obowiązku składania ofiar na dozbrojenie i wzywając do systematycznych ćwiczeń. Z kolei przystąpiono do tradycyjnych strzałów honorowych. W strzelaniach osiągnięto następujące wyniki:

Tarcza 3 Maja: Łańcuch wędrowny i order zdobył p. J. Kesterke, następne dwa ordery prezes K. Kujawski i J. Pełczyński.

Tarcza Obrony Narodowej o ordery pp.: St. Strehl, W. Waszak i J. Kesterke.

Tarcza ta wystawiona jest przy każdym strzelaniu przez wszystkie Bractwa Kurkowe. Dochód ze strzelania przeznaczony jest na ufundowanie karabinu maszynowego.

Tarcza premiowa: 1) p. B. Kaczmarek, 2) p. H. Kesterke, 3) p. J. Pełczyński.

Połączenie grodzkiej i powiatowej Rady Łowieckiej

Towarzystwo Łowieckie Bydgoskie odbyło pod przewodnictwem p. radcy Mencla plenarne zebranie. Postanowiono urządzić konkursowe strzelanie do rzutek i rogacza w dniu 18 bm. o godz. 13. Dla zwycięzców uchwałono nagrody, z których najwspanialszą jest odstrzał rogacza kapitalnego. W czasie od 10 do 17 bm. odbywać się będą strzelania ćwiczebne na strzelnicy przy leśniczówce Czyżkówko.

Przewodniczący zakomunikował zebranym o połączeniu grodzkiej Rady Łowieckiej z powiatową, oraz o zamiarze urządzenia w grudniu br. wystawy trofeów myśliwskich ostatnich 4 lat. Na zakończenie niezwykle ciekawą pogadankę na tematy łowieckie wygłosił p. inż. Szymański z Fordonu.

Otwarcie sezonu sportów wodnych w Bydgoszczy

Wioślarze bydgoscy rozpoczęli dorocznym zwyczajem sezon niezwykle uroczyście. Po nabożeństwie na przystani Bydgoskiego Towarzystwa Wiośl. zebrali się przedstawiciele władz z prezydentem Barciszewskim, generałem Grzmot-Skotnickim i generałem Przyjałkowskim na czele oraz delegaci wszystkich miejscowych klubów.

Uroczystość zagaił prezes Związku Tow. Wiośl. dr Siemiątkowski, prosząc prezydenta Barciszewskiego i wciągnięcie flagi na maszt. Z kolei ks. kanonik Szulc poświęcił nowe łodzie: ósemkę im. prezesa B. T. W. Witolda Czajkowskiego oraz trzy jedynki sekcji wioślarskiej Poczt. Przysp. Wojsk. Na zakończenie odbyła się imponująca defilada łodzi na Brdzie.

Z Włocławka

Sąd Okręgowy podwyższył Żydom kary za wykorzystywanie robotników

W styczniu 1938 r. odbyła się konferencja pod przewodnictwem inspektora pracy inż. Ossowskiego, na którą byli powołani współwłaściciel firmy „Polars", fabr. mebli, Szymsza Wołkowicz, kierownik techniczny Szułajew i przedstawiciele Rady Zawodowej Zjedn. Zw. Zaw., sekretarz Stanisławski i delegaci robotników Zofia Zwolińska i Dora Lewkowicz.

Na konferencji była rozpatrywana sprawa, na skutek pisma Rady Zawod. Z. Z. Z. o to, że współwłaściciele firmy „Polars" zatrudniali w swej fabryce robotników najemnych ponad 8 godzin na dobę, nie wynagradzając ich za nadliczbowe godziny, o potrącenie z zarobków kosztów materiałów, wybranych do polerowania, za które brano tyle, że robotnik często nie otrzymywał żadnej wypłaty. Za spirytus liczono im po 88 gr za litr kiedy w detalu litr kosztuje 80 gr. Robotnicy żądali minimum zarobku przy tym, o ile nie ma cennika, winni otrzymać dniówkę.

Robotnicy nie dostają urlopów, żądają worków od cukru do wykonywania pracy i spirytusu do mycia rąk.

Inspektor pracy skazał współwłaścicieli firmy Szymszę Wołkowicza i Mojsze Fiszelewicza po 300 zł grzywny, uwzględniając żądania Rady Zawod. Z. Z. Z.

Skazani odwołali się do Sądu Okręgowego, który po ponownym rozpatrzeniu sprawy zmienił wyrok insp. pracy w ten sposób, że **Szymsze Wołkowiczowi podwyższył karę do 500 zł z zamianą na 25 dni aresztu i 50 zł opłat sądowych; Fiszelewicza zaś na 350 zł grzywny lub 10 dni aresztu, w razie nieściągalności i 35 zł opłat sądowych.**

Jeszcze 100 tys. zł na P.O.P.

Firma Bacon-Eksport Gniezno w Bydgoszczy, która w pierwszych dniach subskrypcji wpłaciła na POP 75.000 zł, obecnie zadeklarowała dodatkowo 100.000 zł. Urzędnicy firmy subskrybowali w wysokości 150 procent uposażenia miesięcznego na kwotę około 50.000 zł, a pracownicy fizyczni około 30.000 zł. Ogółem przeto z firmy wpłynęło na POP 255.000 zł.

Śmierć przy pracy

Podczas pracy w jednej z firm zasłabł ekspedient 37-letni Jan Grodecki (Wały Jagiellońskie 17). Przewieziony do szpitala miejskiego zmarł mimo natychmiastowej pomocy. Śmierć nastąpiła skutkiem ataku sercowego.

Wypadki przy pracy

W fabryce Milnera zasłabła podczas pracy robotnica 20-letnia Hanna Wojtynowska zamieszkała przy ul. Leśnej 25. Pogotowie ratunkowe przewiozło ją do szpitala miejskiego. Drugi wypadek wydarzył się w parowozowni w Kapuściskach. Ciężki kawał żelaza spadł na nogę ślusarzowi 28-letniemu Tadeuszowi Tramowi, zam. przy ul. Wybickiego 10. Lekarz pogotowia założył prowizoryczny opatrunek, po czym Trama przewieziono na dalszą kurację do szpitala miejskiego.

Zmiany w rejestrze handlowym

Do rejestru wpisano firmę „Farmacja", właściciel p. Jan Kłosiński Bydgoszcz ul. Emila Warmińskiego 10. Jako członków zarządu fabryki artykułów elektrotechnicznych „inż. Stefan Ciszewski Sp. Akc. w Bydgoszczy" wpisano inż. Janusza Zambrzyckiego i inż. Wiesława Błędowskiego. Likwidatorem firmy „Kozłowski i Rychlewski" ustanowiono p. Onufrego Gertnera w Poznaniu, ul. Błażeja Winklera 24.

Grudziądz

Niezwykła dekoracja pary małżeńskiej za zasługi społeczno-niepodległościowe

P. Minister Raczkiewicz, Wojewoda Pomorski udekorował osobiście p. *Naczelnika Alfreda Klausala* — orderem Odrodzenia Polski i Jego Małżonkę p. Stefanię Klausalową — Złotym Krzyżem Zasługi.

Nadmienić należy, że Naczelnik Klausal posiada order wojenny Virtuti Militari i Krzyż Niepodległości, zaś p. Stefania Klausalowa odznaczona jest Krzyżem Niepodległości.

Gdańsk

— **Nagły zgon robotnika.** Na jednej z tutejszych stoczni zasłabł nagle młody robotnik Heinz Willert. Po przewiezieniu go do lecznicy miejskiej wyzionął ducha. Przyczyna śmierci nie została jeszcze ustalona.

— **Nieszczęśliwy upadek ze schodów.** Onegdaj po południu w domu przy ulicy Altstädtischer Graben 59 zasłabł i spadł ze schodów jakiś starszy mężczyzna, skutkiem czego odniósł okaleczenia głowy i ręki i doznał prawdopodobnie także obrażeń wewnętrznych. Rannego przewieziono do lecznicy.

Tczew

— **Bójka.** Na zabawie w Narkowach wynikła bójka, podczas której pobity został dotkliwie mieszkaniec tejże wsi, kolejarz Landowski Jan. Sprawcami pobicia: Stanisławem Niemcem, Bronisławem Denderskim z Czarlina i Thielem Józefem z Tczewa, zainteresowała się policja.

— **Ujęcie złodzieja.** Policja przytrzymała sprawcę kradzieży 55 kg ospy na szkodę Brochońskiego z Lignów Szl., którym okazał się niej. Patzer z Marywila pow. Starogard.

— **Okradał uczniów.** Niej. Schmidt Leon z Pelplina podczas odwiedzin gimnazjum skradł z wiszących na korytarzu płaszczy złoty zegarek i wieczne pióro, ogólnej wartości 425 zł.

— **Kradzieże rowerów.** Na szkodę Barakina Bolesława, zam. w Gniewie-wybudowanie, skradziono rower męski, który pozostawił na ulicy w Tczewie bez dozoru. Rower męski skradziono również na szkodę Baczkowskiego Alojzego z Bielawek.

— **Przytrzymani.** Za opór władzy przytrzymano Szarkowskiego Jana z Smętowa, a jako podejrzanego o kradzież kur Małkowskiego Antoniego z Gniszewy.

Kościerzyna

— **Wścieklizna w Kościerzynie.** Decyzją p. starosty powiatowego teren miasta Kościerzyny włączono do zagrożonego **wścieklizną.** W związku z powyższym psy w obszarze zagrożonym wścieklizną należy trzymać na uwięzi, a w razie prowadzenia ich, zaopatrzyć w bezpieczne kagańce oraz trzymać na smyczy.

V Km. 690/38. 11281

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu rewiru V Piotr Stefaniak, mający kancelarię w Toruniu, przy ul: Kopernika 14, na podstawie art. 676 i 679 k.p.c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 9 czerwca 1939 r. o godz. 10 w Sądzie Grodzkim w Toruniu odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużników Józefa i Leontyny Bieleckich nieruchomości: Nieruchomość wiejska, składająca się z roli ornej, łąk, pastwisk, budynku gospodarczego oraz domu mieszkalnego o obszarze 16,65.30 ha, położona w Smolniku pow. Toruńskiego. Nieruchomość ma urządzoną księgę wieczystą w Sądzie Grodzkim w Toruniu i zapisana jest w księdze wieczystej Smolnik wykaz L. 2.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł 5,120,—, cena zaś wywołania wynosi zł 3,840,—.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł 512,—.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości w trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Toruniu, sala nr. 44.

Toruń, dnia 28 kwietnia 1939 r.

(—) **Piotr Stefaniak**
komornik Sądu Grodzkiego rewiru V.

Sygnatura: Km. II. 1111/38 11284

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Brodnicy, rewiru II-go, Gaca Czesław, mający kancelarię w Brodnicy, ul. D. Rynek 31, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 28 czerwca 1939 r. o godz. 11 w Sądzie Grodzkim w Brodnicy pokój nr. 51 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do do dłużnika Antoniego Manikowskiego w Brodnicy — nieruchomości Jabłonowo tom II. karta 81 — o ogólnym obszarze 0,17.76 ha, składającej się: z 1) budynku hotelowego murowany z cegły, kryty papą i eternitem, 2) budynku sali murowanej z cegły, kryty papą, 3) budynku stajni, murowanej pod papą, 4) budynku garaż, z desek, kryty papą. Nieruchomość ta ma urządzoną hipotek w Sądzie Grodzkim w Brodnicy, Jabłonowo tom II, wykaz L. 81, która jest przechowana w Sądzie Grodzkim w Brodnicy.

Nieruchomość oszacowana na sumę zł 35,430,—, cena zaś wywołania wynosi zł 26,572,50.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł 3,543,—.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile w dodatkowym publicznym obwieszczeniu nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

Nabywca nieruchomości winien w terminie licytacyjnym przedłożyć zezwolenie na nabycie nieruchomości od Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego w Toruniu i od Wydziału Powiatowego w Brodnicy.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Brodnicy, ul. Sądowa nr 5, sala nr 51.

Brodnica, dnia 29 kwietnia 1939 r.

(—) **Gaca Czesław**
komornik Sądu Grodzkiego rewiru II.

Państwowe Liceum Budowlane w Toruniu, ul. Sienkiewicza 29, ogłasza wpisy do klasy I. Liceum jest trzyletnie i przygotowuje kandydatów do zawodu technicznego w dziale budowlanym w przedsiębiorstwach prywatnych oraz urzędach państwowych i samorządowych.

Warunki przyjęcia: wiek 16 do 20 lat, świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub równorzędne. Wpisy trwają do 20 czerwca 1939 r. Informacji udziela Dyrekcja Liceum.

Egzamin wstępny odbędzie się dnia 23 i 24 czerwca 1939 r.

11275 Dyrekcja Liceum.

SPRZEDAŻE

Rynek pracy

RÓŻNE

Za długi
żony mej Bronisławy, która samowolnie opuściła mnie, nie odpowiadam. Władysław Bobek Tczew. (6 70)

Km. 81, 82, 83 i 84/39. 11283

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Dnia 11 bm. o godz. 10-tej w Chrapicach pow. Toruń. sprzedam w drodze przymusowego przetargu: 5 krów dojnych 5—8-letnich, 5 jałówek 2-letnich, powózkę krytą i powózkę na gumowych kołach, oszacowane na łączną sumę zł 3,600,—.

Zbiórka licytantów u Jana Wiśniewskiego.

Chełmża, dnia 4 maja 1939 r.

(—) **Fr. Gramowski**
komornik Sądu Grodzkiego.

Sygnatura: Km. I. 75/39.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego we Włocławku I-go rewiru Zdzisław Tomaszewski mający kancelarię we Włocławku, ul. Plac Wolności nr. 1 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 20 maja 1939 r o godz. 10 rano we Włocławku ul. Kościuszki nr. 5 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Ludwika i Leokadii małż. Kłos, składających się z mebli i innych ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł 985.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Włocławek, dnia 1 maja 1939 r.

(—) **Zdzisław Tomaszewski — komornik.**
11287

Nr. akt: Km. 325/39. 11282

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Lubawie, Wacław Szałek, mający swą kancelarię w Lubawie ul. 19-go Stycznia nr. 4, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 12 maja 1939 r. o godz. 9,30 w Lubawie, ul. Rynek odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Huberta Jaskólskiego w Lubawie, składających się z 6 kap woalowych z wstawką, 14 okien firan woalowych i tiulowych, 19 kuponów materiału kostiumowego i płaszczowego, oszacowanych na łączną sumę złotych 1,570,—.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Lubawa, dnia 26 kwietnia 1939 r.

(—) **Szałek**
komornik Sądu Grodzkiego.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu
Wydział Mechaniczny
Nr. II. 2 d/101/39.

PRZETARG NR. II 2d/38.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu ogłasza przetarg nieograniczony na ładunek węgla na parowozy około 9.000 do 10.000 ton miesięcznie w składnicach opałowych:

od dnia 1 czerwca 1939 r.
w Toruniu Głównym
i od dnia 1 lipca 1939 r.
w Grudziądzu i Iłowie.

Oferty należy składać na całość lub na poszczególne składnice opałowe w terminie **do dnia 17 maja 1939 r. godz. 11-tej** pod adresem Dyrekcji Kolejowej Wydział Mechaniczny w Toruniu, podając na kopercie numer i datę przetargu.

Oferty przesłane pocztą po wyznaczonym terminie będą uznane za spóźnione.

Otwarcie ofert odbędzie się w tym samym dniu o tejże godzinie.

Do ofert należy dołączyć pokwitowanie na złożone w kasie D. O. K. P. w Toruniu wadium w wysokości: 250 zł na całość, wzgl. po 100 zł dla Torunia i Grudziądza i 50 zł dla Iłowa.

Oferty powinny być zgodnie z postanowieniem Rozp. Rady Ministrów z dnia 29. I. 1937 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa Dz. U. R. P. Nr. 13/37 poz. 92. Bliższych informacji udzielają zawiadowcy poszczególnych składnic wzgl. Wydział Mechaniczny D. O. K. P. w Toruniu pokój 301 b.

Naczelnik Służby Mechanicznej
(—) Inż. Juszczacki 11286

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej	0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
w tekście na dalszych stronach	0.50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 procent drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr. za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

	zł	
Z doręczaniem przy pomocy poczty wyd. K. z dodatkami książkowymi	3,10	miesięcznie
Z odbiorem w administracji z dodatk. książkowymi	2,90	"
Bez dodat. książkowych z doręczaniem przez pocztę	2,20	"
Z odbiorem w administracji	2,00	"
„Gazeta Gdańska" w Gdańsku: Z odbiorem w administracji lub odnoszeniem do domu	G. 2,00	"
Z doręczeniem przez pocztę	G. 2,32	"
Z dodatkami książkowymi G. 2,90 wzgl.	G. 3,22	"

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, Administracja nie odpowiada za dostarczenie pisma.

UWAGI:

Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów; powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowym ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor naczelny: JAN DRZEWIECKI.
Redaktor odpowiedzialny „Gazety Gdańskiej": Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Wydawca: NARODOWA SPÓŁKA WYDAWNICZA, Sp. z o. odp. Czcionkami Drukarni Robotniczej, Sp. z ogr. odp. w Toruniu.
Adres redakcji i administracji: Toruń, ul. Bydgoska 58. Tel. 29-70, 29-90. Konto P. K. O. nr. 203-141.

Tabela loterii

(NIEURZĘDOWA) **z dnia 6 maja**

I i II ciągnienie
GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 10.000 na nr. 108353
Zł. 15.000 na nr. 107122
Zł. 10.000 na nr. 19484
Zł. 5.000 na n-ry: 10738 81233 127541
Zł. 2.500 na n-ry: 18815 27279 34273 49106 97436 97588 108383 117491 128015
Zł. 2.000 na n-ry: 4201 15532 21584 41665 52486 59198 71154 74417 110177 133023 156317 157396
Zł. 1.000 na n-ry: 400 784 1802 4985 6124 8261 8375 12798 17871 20046 23327 29463 36882 41963 51112 67470 85485 94634 94955 127771 130684 130976 132814 133575 139150 140436 148892 151052 164639 164976

Wygrane po zł 250

16 20 121 83 257 86 462 70 82 502 27 52 513 47 679 931 2068 176 298 312 17 28 535 509 88 710 44 895 4023 142 47 49 93 97 256 74 356 517 72 82 652 4 784 5076 215 324 92 458 581 793 827 902 47 6034 94 190 207 532 43 682 768 960 88 8052 97 422 63 566 715 92 881 902 43 9025 239 422 624 832 43 54 913 78

10074 189 231 434 96 575 644 88 777 857 11038 101 204 95 437 85 547 56 666 718 813 18 12210 376 401 67 593 604 769 92 872 97 904 20 88 13394 443 524 67 648 716 62 14021 31 156 267 328 406 540 58 687 746 54 934 51 15146 336 460 527 603 90 943 61 43 16037 109 88 228 318 84 443 576 749 93 947 75 170003 11 142 57 313 62 406 59 565 648 94 864 89 928 33 18045 100 405 15 52 77 658 741 932 73 19038 128 256 446

20120 256 320 409 67 759 816 25 910 11 21019 108 70 77 229 58 483 533 40 709 22155 92 280 334 654 967 23001 184 212 353 744 77 96 933 96 24144 51 289 722 800 41 931 95 25054 277 331 66 621 823 24 91 987 92 26188 300 436 46 88 674 740 87 89 814 45 27202 403 80 97 530 602 77 79 84 764 960 28015 120 41 210 304 460 80 772 818 96 80 924 55 29061 198 318 62 417 42 97 695 704 842 997

30119 41 53 274 474 574 619 30 831 46 903 32009 131 360 525 640 838 53 929 337 33187 232 320 52 61 409 504 604 43 94 729 79 873 926 39 34123 29 43 374 464 71 89 597 620 749 52 865 919 84 35032 72 174 80 99 273 300 408 530 62 607 28 38 95 765 99 853 968 86 96 36042 58 176 260 399 424 731 34 68 9 73 79 817 37160 83 313 425 41 51 76 522 816 39

38068 264 72 520 36 618 40 47 729 39188 283 324 48 642 807 61

40026 97 115 212 85 328 416 662 727 54 41029 108 87 607 26 738 52 94 910 17 64 42007 165 98 251 362 723 53 59 87 92 859 961 [illegible] 43110 66 340 505 604 53 65 718 841 44044 328 78 90 439 44 511 82 629 45 705 817 935 45039 188 237 59 95 316 426 682 84 46109 277 78 363 421 74 75 519 50 608 733 90 968 71 4700 50 280 420 615 54 815 80 48020 85 122 45 202 73 350 70 97 528 36 39 87 602 54 722 51 61 843 994 49137 98 354 572 643 758 852 3 979

50835 51243 351 511 616 714 850 98 935 52031 75 108 209 23 64 70 81 492 516 652 783 817 903 82 53005 137 363 80 540 53 809 54026 61 68 76 137 275 90 329 42 72 76 466 775 823 90 97 918 26 35 44 55012 37 179 247 411 661 811 67 913 50 93 56064 126 27 243 512 93 622 810 98 57209 25 319 75 432 564 744 99 945 58097 114 11 24 84 93 217 43 99 301 35 522 63 651 87 761 59026 44 87 89 147 88 405 563 99 685 856 70 915 37

60214 331 59 35 75 528 761 828 31 68 954 61086 132 53 272 402 541 652 747 835 82 62428 74 553 64 663 835 56 88 90 951 63055 422 746 66 88 840 51 935 62 64052 56 85 113 52 388 752 832 67 932 50 65080 152 82 272 92 344 518 941 88 66043 51 228 422 47 82 532 985 67122 63 75 226 512 58 82 87 832 38 79 900 38 68009 163 346 466 515 23 612 27 70 85 703 38 960 69083 252 335 477 759 99 892 920 29

70340 411 539 41 60 67 98 698 773 801 82 926 71155 469 91 527 78 664 92 742 72138 23 49 217 47 324 75 520 869 78 73096 99 111 47 70 459 98 643 722 908 87 74104 293 350 462 93 509 99 710 85 834 988 75104 114 89 260 453 66 79 585 836

76023 185 352 403 59 689 95 706 62 833 37 52 910 718 351 63 85 87 468 74 76 55 734 826 939 78062 284 481 85 546 610 99 767 79000 59 151 364 407 79 539 604 39 90 754 896

8041 53 145 79 229 308 413 56 659 706 58 72 3 962 81148 62 213 56 318 20 440 525 884 82003 205 88 342 432 33 67 99 641 863 95 8365 355 500 52 700 16 76 808 13 84041 56 164 276 457 319 619 733 831 921 98 85090 271 433 506 622 74 683 891 86053 94 100 397 460 899 908 72 87036 40 208 31 84 348 51 496 616 747 90 870 88234 41 536 66 666 744 80 949 94 89122 86 274 49 52 631 54 6 955 76

90434 96 866 94 96 931 91008 23 123 395 589 608 10 746 967 92011 137 314 87 418 43 500 760 804 78 93035 187 224 27 447 550 760 804 78 93035 187 224 27 447 550 696 706 945 9425 142 55 575 78 729 58 95380 407 527 814 99 96015 64 78 121 50 96 234 36 400 54 501 795 812 88 943 97233 86 689 701 834 53 56 87 940 98277 349 77 424 703 16 834 912 27 32 44 99127 53 56 217 80 320 86 428 992

100106 23 241 351 86 438 520 25 776 101011 102 103 351 459 757 60 935 102326 442 517 32 623 34 95 801 903 21 47 103064 111 621 473 84 502 16 84 749 50 802 915 104051 62 151 310 17 439 673 729 80 93 105423 615 703 4 106027 57 296 402 648 810 69 107213 19 20 312 18 403 631 715 87 911 108004 16 39 315 457 98 534 85 712 70 965 109050 326 37 454 506 26 37 79 868 932

110055 147 441 78 569 92 626 88 744 990 111133 95 270 314 19 661 729 879 112013 14 57 141 69 521 626 40 998 796 835 113081 153224 97 331 500 16 605 712 985 114073 156214 31 92 5 323 51 546 624 764 78 115105 363 509 776 800 75 7 982 116011 87 9 279 392 820 117067 287 403 61 633 7 766 80 981 118 032 232 416 55 83 513 95 697 13 69 119014 281 363 97 9 591 829 89 929 52

120038 54 165 89 257 62 300 41 76 526 44 713 66 832 902 3 85 121026 7 109 63 255 355 400 81 556 9 93 684 712 822 3 70 122110 25 597 661 726 895 917 79 123043 90 192 268 309 89 498 504 74 124245 324 74 8 413 566 617 71 833 946 125028 296 305 19 33 494 583 92 715 826 962 126176 217 85 436 66 79 522 62 609 127016 27 132 7 350 502 16 60 5 609 42 54 727 70 832 930 128120 95 262 354 518 602 790 4 820 33 960 129026 215 474 93 716 40 850 90 514 81

130062 83 146 248 72 352 447 531 6 887 98 903 131006 34 66 230 94 459 693 712 20 69 17 132180 280 351 420 38 615 33 54 746 865 981 133255 90 417 79 505 807 19 39 74 959 134110 297 558 629 797 884 135109 10 245 83 411 522 8 652 730 901 136037 146 293 344 58 445 77 618 75 810 74 902 137016 96 249 74 407 97 717 26 46 836 95 918 138318 401 21 66 718 38 82 961 139017 303 30 522 606 755 81

140229 389 437 508 81 746 61 906 53 33 141022 109 13 40 344 445 732 858 999 142079 93 108 45 237 561 673 720 79 143112 36 222 77 353 713 22 804 22 95 970 144004 24 167 94 234 72 91 453 640 89 730 145023 9 73 89 232 3 6 480 710 68 914 146075 167 213 360 451 90 632 706 147005 24 121 34 6 65 255 66 309 535 94 621 740 148036 56 83 7 110 525 757 76 821 149075 109 29 47 50 67 287 434 47 544 66

150095 170 215 342 620 50 7 791 823 937 53 151005 82 99 122 63 9 245 55 421 567 9 724 813 56 911

152023 165 246 373 423 504 683 740 67 153826 143 355 84 565 648 77 730 840 921 31 51 154258 75 338 520 46 53 65 654 91 813 17 155031 120 65 372 400 57 61 505 73 663 66 807 94 900 156061 163 328 557 657 99 746 157001 56 137 503 14 739 822 31 938 64 158119 333 42 66 404 530 618 717 80 804 26 89 159036 151265 401 526 716 27

160098 169 299 303 74 404 5 76 89 558 89 679 936 161031 164 208 86 329 56 97 441 63 627 88 709 835 46 63 976 81 162475 560 61 677 758 824 58 90 163008 680 98 935 164120 201 339 408 852

III ciągnienie
Wygrane po zł 250

82 313 32 610 839 1168 390 404 921 89 2056 103 665 717 3202 395 4100 332 712 5147 321 413 61 534 84 708 847 6055 78 393 439 713 803 32 82 966 7542 675 801

918 8330 636 722 52 814 9176 221 87 490 908 83

10416 701 852 95 11024 76 104 269 350 504 24 37 610 832 914 83 98 12030 58 149 250 342 480 525 707 13489 760 76 910 14753 929 15787 839 16894 18005 129 375 442 541 729 87 19220 32 46 398 609 63 98 775 903

20053 236 65 421 594 707 38 949 21156 612 790 807 29 42 22094 164 67 77 703 23004 128 400 80 537 886 24148 481 517 18 90 948 50 25112 202 722 961 26065 158 381 447 723 879 27170 86 432 565 752 812 28451 932 29017 171 337 837 922

30067 98 114 234 309 734 99 913 70 31135 236 559 615 979 93 32125 89 204 333 403 33217 385 4040 472 604 76 790 85 5062 67 128 259 585 762 942 36060 267 96 670 972 37056 121 85 87 456 69 501 696 975 38037 209 86 914 42 39478 588

40123 226 555 634 41044 219 92 343 490 658 942 42405 687 734 973 43055 534 95 759 865 44671 735 859 45173 424 614 34 39 68 873 46115 239 487 687 773 47144 670 72 776 810 48069 173 197 789 938 49144 368 405 15 855 57

50534 673 805 51564 828 93 905 12 52360 561 605 16 60 53003 129 288 476 54459 585 640 55039 409 640 703 9 966 56125 322 728 57020 77 273 330 641 701 54 58082 414 25 556 871 59208 90 583 908 54

60041 364 73 417 547 806 61242 596 606 62235 389 635 751 831 978 83 63031 789 64232 52 695 899 65105 843 92 66186 436 665 736 55 837 903 670999 652 68016 909 99 69177 535 96 737 895

70433 605 28 55 960 71053 75 120 42 368 638 710 927 72068 71 334 479 501 698 749 804 73216 342 429 69 80 74584 607 955 75199 237 633 96 822 76197 397 75 77111 22 45 213 614 78321 64 534 76035 354 422 73 809

80238 478 583 784 876 84 81138 284 349 416 800 82213 393 470 85 523 636 821 83049 341 96 884 84093 143 623 92 8505 230 333 773 846 69 86111 74 3311 484 791 87043 107 254 589 632 738 947 52 88081 109 439 89127 96 513 15 894

90086 234 330 38 91 505 508 58 727 45 52 887 91030 58 207 73 595 648 49 735 92043 341 646 93109 344 540 768 49514 22 89 798 95081 180 512 96009 207 404 653 97006 12 195 572 648 61 755 861 98043 120 400 508 940 99012 87 122 258 507 8 10 690 751 88 890 977

100122 41 954 101181 330 495 796 102370 86 824 924 103234 512 661 723 950 104128 255 365 83 464 770 997 105145 285 90 322 59 567 607 106141 681 949 107021 700 75 922 108500 633 760 882 109248 470 986

110444 83 729 826 110215 73 336 65 461 112212 424 538 54 857 93 975 113400 47 521 663 780 830 114024 301 10 50 495 632 115084 125 218 52 578 736 116059 88 71 230 347 532 88 91 674 729 46 117089 742 80 358 448 879 118462 542 81 618 953 119048 516 704 989

120035 495 599 655 811 972 84 121022 317 415 561 634 46 93 958 122127 531 933 123021 432 579 606 12 57 713 804 28 124077 359 484 607 125152 235 81 445 730 865 907 22 126030 130 276 367 568 127270 333 465 720 128740 56 817 61 912 99 129413 500 941

130304 77 83 439 131043 135 402 517 658 88 909 132000 62 114 336 516 343 33104 249 339 652 868 134127 235 686 998 135274 432 626 728 888 910 136009 51 157 78 288 523 752 8433 137149 284 93 424 96 967 138062 170 336 536 73 92 684 714 981 92 139122 71 217 314 99 460 648

140158 141101 96 514 880 142376 470 525 775 145008 68 645 757 144022 237 480 555 632 731 807 145099 103 801 146064 583 663 931 147151 380 427 635 845 900 90 148133 409 38 565 149145 91 204 8 57 403 52 95 529 815 952

150345 695 725 151412 152032 353 597 681 850 92 153272 816 926 154947 155326 540 723 156068 164 293 346 558 687 715 31 91 157071 132 248 417 530 51 837 53 158025 36 246 689 745 806 159041 409 90 512 828 44 982

160021 143 313 90 582 739 70 899 161467 73 644 72 96 793 162286 457 60 757 163220 370 427 90 812 164262 813 952

IV ciągnienie
GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł 20.000 na nr: 58955.
Zł 10.000 na nr. 742
Zł 25.000 na nr 16035
Zł 10.000 na nr : 88395
Zł 5000 n-ry: 34065 46577 115167 164377
Zł 2.500 na n-ry: 2044 13702 45673 49637 65037 800000 900595 9368 107427 113385 113777 116500 118403 144269
Zł 2000 na n-ry: 37040 54028 72239 83478 93178 114404 116327 119380 120210 123698 147229 154818 155637
Zł 1000 na n-ry: 3146 5148 9782 12506 18669 21100 36091 36582 39394 40935 52981 55700 57150 62042 66408 70242 73046 73226 73996 78006 80462 96674 97775 99910 102115 104440 108575 111665 115300 118622 133365 151139

Wygrane po zł 250

737 77 908 1004 227 46 80 391 452 533 615 27 839 918 91 2089 123 287 830 912 3 523 68 4092 141 353 76 96 417 666 5892 6024 404 31 85 617 38 795 837 7034 174 468 617 904 8009 27 82 212 70 465 9194

10328 457 515 608 68 11046 82 12005 90 465 637 13259 356 14280 452 849 907 81 15151 87 383 462 684 766 886 16276 401 3 978 17018 52 96 18028 196 510 614 19353 441 47 864

20047 443 595 855 941 21133 906 43 22396 401 70 613 714 998 23045 225 91 548 714 31 957 24007 19 602 99 790 25082 225 518 667 26135 383 450 61 605 818 7472 77 619 817 992 28103 219 719 20 942 29084 129 58 74 81 88 309 893 955

30546 31220 439 935 32133 227 82 770 655 33398 489 554 656 730 35 34298 388 557 613 66 35040 258 419 77 79 36065 72 313 87 92 743 75 37037 172 238 393 421 23 863 921 38366 414 678 747 39077 85 312 408 509 749

40131 269 336 440 562 80 767 817 41468 633 775 858 976 85 42101 266 414 690 820 991 43602 838 44393 959 45389 421 66 733 46012 179 214 470 78 534 894 920 47123 377 627 830 984 48021 88 131 865 917 49223 84 886

50470 543 645 817 51469 577 888 52444 769 892 53095 381 678 702 54134 278 317 651 786 842 55255 902 56005 85 318 70 464 854 57194 421 64 58143 567 607 899 56030 573 865 951

60438 608 728 829 61371 441 526 631 788 831 62114 371 416 505 694 980 63026 551 52 939 64222 929 65176 683 66238 48 319 40 549 64 67262 689 750 68174 245 45 831 69350

70234 382 838 71152 203 9 723 37 72513 831 902 21 73002 190 288 709 31 74123 284 357 676 947 75010 437 670

76035 58 63 198 772 952 85 77043 57 320 813 30 78050 114 252 316 429 27 79177 503 45 649 740 875

80265 914 81475 511 986 82209 851 83016 547 908 84010 787 85459 82 509 56 86134 648 984 87014 247 814 908 88169 88 300 69 477 650 704 827 89285 455 685 946

90198 474 575 614 91347 82 717 92195 868 931 93217 426 545 655 751 802 94082 134 603 81 702 961 95020 63 120 544 96037 528 856 97124 281 368 442 52 598 634 854 98247 99078 160 239 692

100392 509 874 945 101003 89 149 57 93 456 654 102219 754 103571 710 95 104304 33 491 507 72 731 966 105147 287 591 106021 226 345 484 595 95 107261 875 940 108207 371 87 109011 70 574 713 801 83

110108 267 308 894 111209 79 592 94 113403 563 671 843 115186 289 97 469 649 787 848 116126 467 817 924 38 117309 476 537 678 85 118002 158 115186 289 97 469 649 787 848 116126 467 313 746 119097 448 505 64 644

120013 135 396 896 121335 513 95 680 814 21 122000 594 706 123305 21 75 608 65 759 809 124080 590 803 92 945 125732 126064 77 95 435 529 86 704 127051 129 562 761 802 923 59 128177 242 76 856 129166 346 449 502 97 618 753 852 97 980

130284 339 819 93 131322 94 526 840 132254 585 707 893 133139 683 861 85 134152 382 503 71 82 135165 218 380 450 592 658 712 136109 11 870 905 26 137058 162 97 790 138033 641 906 56 96 139117 231 89 516 672 718 44

140574 628 918 29 67 141212 658 866 142288 316 68 413 573 705 800 11 989 143381 422 502 64 144603 145114 224 25 391 594 728 866 146089 116 30 82 435 651 854 147129 54 264 350 539 888 956 148167 386 457 633 83 763 800 149347

150253 501 47 151037 76 77 200 845 909 152020 90 519 669 153113 419 503 67 154389 672 811 75 155168 730 959 156318 52 432 521 704 61 841 157047 131 76 90 348 537 967 158217 416 682 792 95 863 979 159201 391 421 58 78 614 785

160421 716 939 161016 92 128 34 765 94 162024 259 403 56 90 951 163048 164479 562 688

Wojsko albańskie przygotowuje się do defilady w Rzymie

W związku z nadchodzącą rocznicą utworzenia imperium, w Rzymie odbędzie się wielka defilada, w której wezmą również udział oddziały wojska albańskiego. Przygotowują się one obecnie do tej parady rzymskiej pod kierownictwem oficerów włoskich.

63

J. F. WITTKOP — *Autoryzowana adaptacja Eugeniusza Bałuckiego*

Przygoda w Paryżu

Powieść współczesna

Po obiedzie Brygida wstała.

— Bardzo panią przepraszam, ale po dzisiejszej podróży samolotem jestem strasznie zmęczona. Oczy mi się kleją, mogę zasnąć przy stole. Dziękuję za miłe towarzystwo, mam nadzieję, że będziemy się częściej widywały... Siedź, wujku kochany, nie przeszkadzaj sobie. Wsiądę do taksówki i pojadę do hotelu.

Soederlund był przyjemnie zdziwiony taktownym zachowaniem się siostrzenicy.

Stwierdził przy tej sposobności, że za mało na nią zwracał uwagi i po prostu przeoczył moment przeobrażenia się „smarkatej" w dorosłą pannę. Zgadł, że istotnym powodem zniknięcia wcale nie było zmęczenie po podróży, gdyż to w najmniejszym stopniu nie odbiło się na świeżym, kwitnącym wyglądzie dziewczyny. Brygida wyczuła bardzo wrażliwym, a już obudzonym instynktem kobiecym, że wuj chce porozmawiać sam na sam z tą panią, której uroda wywarła na niej niezwykle silne wrażenie.

Soederlund odprowadził ją do taksówki, wrócił do stołu, usiadł i spojrzał wyczekująco na Anielę. Po dłuższym milczeniu rzekł:

— Pani Anielo, mam dla pani wielką nowinę, ale pani musi zachować spokój.

— Adam?..

— Tak. Był rzeczywiście w Paryżu. Dziś wieczorem wyjechał do Berlina.

Zbladła. Popatrzyła na Soederlunda oczami pełnymi strachu. Po chwili przesunął się w nich nikły cień radości. Dała temu wyraz, pytając nieśmiało:

— Więc sąd go uniewinnił?

— Pani Anielo, nie widziałem go osobiście, ale wiem z całą pewnością, że to on był. Mieszkał w małym hotelu na Montmartre pod nazwiskiem Linera.

— Ach, więc uciekł?

— Tak.

Nie mógł się zdobyć na powiedzenie całej prawdy. Martwił się bardzo, gdy widział, że Aniela zaczyna drżeć jak w gorączce, ilekroć rozmowa schodzi na męża. Rozumiał, że żyje bezpowrotnie przebrzmiałymi wspomnieniami, kochając wytwór wyobraźni, ponieważ człowiek, dla którego znosiła i gotowa była nadal znosić bez słowa skargi najboleśniejsze upokorzenia, dawno już nie istniał.

— Pani Anielo, był tu... z tą kobietą.

— Panie Svenie!

— Wyjechali razem do Berlina.

— To niemożliwe! — zawołała ledwo hamując wzburzenie. — Pan się pomylił, albo pana wprowadzili w błąd. To nie on! Nigdy nie uwierzę!

— Pani Anielo — wtrącił łagodnie. — Muszę jechać do Berlina w sprawach nie mających nic wspólnego z tą historią. Niech pani ze mną jedzie. Moje wiadomości są zupełnie pewne, jednak lepiej będzie, jeśli je pani sprawdzi osobiście, a ja to pani ułatwię. Tylko o jedno proszę: niech pani nie przywiązuje żadnych nadziei do tego spotkania, bo obawiam się poważnie, że oprócz wielkiego bólu nic ono pani nie przyniesie.

Popatrzyła z wyraźnym niedowierzaniem. Zrozumiał, że teraz powinien milczeć, ponieważ w tym położeniu tylko fakty mogły mieć moc przekonywującą. Był zbyt mocno zainteresowany w tej sprawie, nie chciał, by trochę nieopatrznie wypowiedziane słowo przybrało wbrew jego woli niewłaściwe znaczenie.

— Pani Anielo — podjął po krótkiej przerwie. — Pani oddała się pod moją opiekę i powiedziała, że mi ufa. Jedźmy do Berlina, przekonajmy się na miejscu, czy moje wiadomości są prawdziwe.

— Dobrze, panie Svenie — odparła po namyśle.

Umówili się, że wyjadą jutro wieczornym pociągiem. Ochłonąwszy z podniecenia, Aniela powiedziała:

— Jak ja się panu odwdzięczę za wszystko, co pan dla mnie robi? Pan jest strasznie dobry, a mnie los nie przyzwyczaił do ludzkiej dobroci i to mnie naprawdę bardzo krępuje.

— Nie ma o czym mówić, pani Anielo, bo jeśli chodzi o ścisłość, ja jestem dozgonnym dłużnikiem pani. — Dostrzegł odruch zdziwienia i protestu i podjął pośpiesznie: — Mówię zupełnie poważnie i zaraz wytłumaczę, jaką ogromną przysługę pani mi wyświadczyła. Opowiadałem pani o wzmiance dziennikarskiej, to nieporozumienie już się wyjaśniło, ale z początku... pani to się wyda na pewno śmieszne... z początku to na mnie podziałało o tyle mocno, że wywołało niebezpieczne zaburzenia psychiczne. Stwierdziłem u siebie cechy, których dawniej nie było. Rozwijały się w ukryciu i trzeba było wstrząsu, jaki spowodowała notatka o tragicznym wypadku samochodowym, abym zwrócił uwagę na te nowe właściwości mego wewnętrznego „ja". Przestraszyłem się. Zbliżał się przełom, a ja się przyglądałem jak postronny widz, choć rozumiałem doskonale, że trzeba temu zapobiec, bo każda chwila zwłoki tylko przyśpiesza katastrofę. Prawdopodobnie pani nawet nie podejrzewa, że pomogła mi przezwyciężyć kryzys.

(Ciąg dalszy nastąpi.)